

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΙΑΝΝΑΚΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΣΥΨΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ: 2008052

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	8
1.1 ΙΣΤΟΡΙΑ.....	8
1.2 Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΗΜΕΡΑ.....	9-10
1.3 Η ΚΡΙΣΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ ΤΟΥ 2010...	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	12
2.1 ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.....	12
2.2 ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	14
3.1 ΙΣΤΟΡΙΑ.....	14
3.1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	14
3.1.2 ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑ	15
3.1.3 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΤΗΡΙΟ	15-16
3.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	17
3.2.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	17
1) ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	17
2) ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ....	17
3) ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ .	17-18
4) ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΟΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ.....	18
5) ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	18-19
6) ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΚΕΡΜΑΤΑ	19
3.2.2 ΑΛΛΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ..	20
1. ΕΠΟΠΤΕΙΑ	20-21
2. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ	21
3. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	21

4. ΤΑΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ.....	22
5. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	22-23
6. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ(ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΟΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ).....	23-24
3.3 ΟΡΓΑΝΩΣΗ	25
1. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	25
2. ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ.....	25
3. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	26
4. ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ-ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΕΣ.....	26-27
5. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ.....	27-28
3.4 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	28
3.4.1 ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ	28-29
3.5 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ	29-30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ(ΕΤΕ)	31
4.1 Η ΤΡΑΠΕΖΑ.....	31
4.1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	31
4.1.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	32-33
4.1.3 ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΑ ...	34-36
4.1.4 ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΟΜΙΛΟΥ	37
4.2 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	38
4.2.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ.....	39
4.2.2 ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	39-42
4.2.3 ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ	42-43
4.2.4 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	43-44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	45
5.1 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ-ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	45
5.2 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ-ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	46

6.1 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ	46-49
6.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΑΝΑΛΥΤΩΝ	49
6.2.1 ΣΚΟΠΟΙ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ.....	50-51
6.2.2 ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ.....	51-52
6.2.3 ΣΚΟΠΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ-ΜΕΤΟΧΩΝ	52-53
6.2.4 ΣΚΟΠΟΙ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	53
6.2.5 ΣΚΟΠΟΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ	53-54
6.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	54
6.3.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	54-56
6.3.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ.....	56-57
6.3.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΣ	57-58
6.3.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΟΚΩΝ	58-59
6.3.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	59-60
6.3.6 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	61
6.3.7 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ	62
6.3.8 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ.....	62-63
6.3.9 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΜΕΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ.....	63-65
6.3.10 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	65-66
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	66-70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8°: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	71-72
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	73-76
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ	77-82
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:	83-84

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή αποτελεί πτυχιακή εργασία, η οποία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του τμήματος Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής του Α.Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας. Ο σκοπός αυτής της πτυχιακής εργασίας είναι να γίνουν κατανοητές οι έννοιες που συνθέτουν την χρηματοοικονομική ανάλυση της Εθνικής Τράπεζας.

Τα μέρη από τα οποία αποτελείται η εργασία δίνονται όσο το δυνατόν περιεκτικότερα για να μπορέσει ο αναγνώστης και ο μελλοντικός επενδυτής να αποκτήσει πλήρη εικόνα όσο αφορά το συγκεκριμένο θέμα. Αρχικά, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει εισαγωγή σε ορισμένα θεωρητικά θέματα και κάποιες βασικές οικονομικές έννοιες, οι οποίες και θα εφαρμοστούν στην επιλεγθείσα επιχείρηση. Στην συνέχεια ακολουθεί η προαναφερθείσα εφαρμογή παραθέτοντας τους ισολογισμούς της εταιρίας, την κάθετη ανάλυση, τους αριθμοδείκτες, την ανάλυση πιθανότητας πτώχευσης και του κεφαλαίου κίνησης και των προβλέψεων για τον μελλοντικό κύκλο εργασιών της. Τέλος και σύμφωνα με τα ευρήματα της ανάλυσης ακολουθούν κάποια γενικά συμπεράσματα και λύσεις έτσι ώστε να βελτιωθεί η εικόνα της επιχείρησης.

Η συγγραφή της συγκεκριμένης πτυχιακής εργασίας θα ήταν αδύνατη χωρίς την αμέριστη βοήθεια του κ. Νικόλαου Γιαννακέα, ο οποίος ήταν ο επιβλέπων καθηγητής και τον οποίο επιθυμώ να ευχαριστήσω για την άψογη συνεργασία που υπήρξε.

Οποιαδήποτε διόρθωση ή παρατήρηση θα γίνει ευχαρίστως δεκτή για την πληρέστερη προσέγγιση του θέματος.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία αυτή έχει σκοπό να αναλυθούν οι βασικές έννοιες της χρηματοοικονομικής ανάλυσης μέσα από μια πρακτική εφαρμογή σε μια επιλεχθείσα επιχείρηση. Αναλυτικότερα, η εργασία αυτή χωρίστηκε σε οκτώ κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο θα αναλυθεί η Ελληνική οικονομία, η ιστορία της, πώς είναι η ελληνική οικονομία σήμερα και η κρίση του χρέους το 2010.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα αναλυθεί ο κλάδος των τραπεζών, η Ένωση των Ελληνικών Τραπεζών και η Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα κάνουμε μια αναφορά στη ιστορία της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, την ίδρυση και την λειτουργία της, τις αρμοδιότητές της, την οργάνωση, το νομικό πλαίσιο και την ενημέρωση των μετόχων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στην ιστορία την Εθνικής Τράπεζας στο ανθρώπινο δυναμικό της και στην Εταιρική της Διακυβέρνηση.

Στο πέμπτο κεφάλαιο θα γίνει μια μικρή αναφορά στα χρηματοδοτικά προγράμματα που προσφέρει η Εθνική Τράπεζα.

Στο έκτο κεφάλαιο θα πραγματοποιηθεί η χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων των τελευταίων πέντε ετών παραθέτοντας τους ισολογισμούς και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης ώστε να γίνει η ανάλυσή τους με την βοήθεια αριθμοδεικτών.

Στο έβδομο κεφάλαιο θα παρατεθούν τα αποτελέσματα της ανάλυσης των αριθμοδεικτών μαζί με τα σχόλια.

Στο τελευταίο κεφάλαιο σύμφωνα με τα ευρήματα θα αναλυθούν τα προβλήματα που προέκυψαν και θα προταθούν λύσεις και προοπτικές.

Τέλος, απαραίτητο είναι η παράθεση της χρησιμοποιούμενης βιβλιογραφίας στις τελευταίες σελίδες της παρούσας εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Ελληνική οικονομία

1.1. ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ελληνική οικονομία είχε εντυπωσιακούς ρυθμούς ανόδου μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο και τον Εμφύλιο, κατά κύριο λόγο όμως επειδή ξεκινούσε από πολύ χαμηλή βάση. Η συνεχής σύγκλιση με τις αναπτυγμένες δυτικές χώρες διακόπηκε απότομα το 1973 λόγω της πρώτης μεγάλης πετρελαϊκής κρίσης, κάτι που συνετέλεσε και στην πτώση της χούντας. Ακόμη χειρότερη έγινε η κατάσταση το 1979, με το ξέσπασμα της δεύτερης πετρελαϊκής κρίσης.

Την 1 Ιανουαρίου 2002 η Ελλάδα, και οι άλλες έντεκα τότε χώρες της ευρωζώνης απέκτησαν κοινό νόμισμα, το ευρώ . Η ένταξη της Ελλάδας στη ζώνη του ευρώ έγινε το 2001 μετά την επιτυχή πορεία σύγκλισης των δημοσιονομικών μεγεθών και την ικανοποίηση κατά τη διάρκεια του 2000 των (τεσσάρων από τα πέντε) κριτηρίων της συνθήκης του Μάαστριχτ (πληθωρισμός, έλλειμμα γενικής κυβέρνησης, δημόσιο χρέος, μηχανισμός συναλλαγματικών ισοτιμιών, μακροπρόθεσμο επιτόκιο δανεισμού). Το ακαθάριστο προϊόν συνέχισε να αυξάνεται με ρυθμούς άνω του ευρωπαϊκού μέσου όρου εν μέρει λόγω των επενδύσεων σε υποδομές σχετιζόμενες με τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, αλλά και λόγω της ευκολίας πρόσβασης σε πιστώσεις για καταναλωτικές δαπάνες. Ωστόσο η Ελλάδα από το 2001 έως και το 2005 βρέθηκε να παραβιάζει το κριτήριο για έλλειμμα κάτω από 3% του Συμφώνου Σταθερότητας (το οποίο έχει σκοπό να διασφαλίζει ότι τα κράτη μετά την ένταξη στην ευρωζώνη και την ικανοποίηση των κριτηρίων του Μάαστριχτ, συνεχίζουν να τα τηρούν).

Από τα τέλη του 2009 και αρχές 2010, εξαιτίας συνδυασμού διεθνών (οικονομική κρίση) και τοπικών (ανεξέλεγκτες δαπάνες κατά την περίοδο μέχρι τις εκλογές του 2009) παραγόντων η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα, καθώς έχει το δεύτερο μεγαλύτερο ετήσιο έλλειμμα κρατικού προϋπολογισμού και το δεύτερο μεγαλύτερο δημόσιο χρέος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

1.2. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Η Ελλάδα είναι μια ανεπτυγμένη χώρα με ένα υψηλό επίπεδο διαβίωσης και "πολύ υψηλό" Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης, όπου κατατάσσεται 22η στον κόσμο το 2010, και 22^η στον δείκτη του The Economist_του 2005 για την ποιότητα ζωής παγκοσμίως. Με βάση τα στοιχεία της Euro stat το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ήταν ίσο με το 94% του μέσου όρου της ΕΕ το 2008. Οι κύριοι μεγάλοι κλάδοι της Ελληνικής οικονομίας είναι ο τουρισμός, η ναυτιλία, η βιομηχανική παραγωγή τροφίμων και η επεξεργασία καπνού, η υφαντουργία, τα χημικά, τα προϊόντα μετάλλου, η μεταλλευτική και οι μονάδες διύλισης πετρελαίου. Η μεγέθυνση του ΑΕΠ της Ελλάδος είναι επίσης, κατά μέσον όρο, από το 1990 υψηλότερη από αυτόν του μέσου όρου των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εντούτοις, η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα, περιλαμβανομένων και της αύξησης των επιπέδων της ανεργίας, την γραφειοκρατία και την διαφθορά. Το 2009, η Ελλάδα είχε την δεύτερη χαμηλότερη κατάταξη στην ΕΕ σύμφωνα με τον Δείκτη Οικονομικής Ελευθερίας(μετά την Πολωνία), ενώ κατατάσσεται 81^η παγκοσμίως. Η χώρα υποφέρει από υψηλά επίπεδα πολιτικής και οικονομικής διαφθοράς και χαμηλή ανταγωνιστικότητα συγκριτικά με τους Ευρωπαίους εταίρους της. Λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, ο ρυθμός μεγέθυνσης της οικονομίας γύρισε σε αρνητικό πρόσημο το 2009, για πρώτη φορά από το 1993. Μια ένδειξη της τάσης υπερχρέωσης τα περασμένα χρόνια είναι το γεγονός ότι η αναλογία ιδιωτικών δανείων προς καταθέσεις ξεπέρασε τις 100 μονάδες (αναλογία δηλαδή μεγαλύτερη του 1 προς 1) κατά την διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους 2007. Μέχρι το τέλος του 2009, ως αποτέλεσμα του συνδυασμού της διεθνούς οικονομικής κρίσης και εσωτερικών παραγόντων (ανεξέλεγκτης σπατάλης λίγο πριν τις εκλογές του Οκτωβρίου 2009), η Ελληνική οικονομία αντιμετώπισε την πιο σοβαρή της κρίση από το 1993, με το υψηλότερο δημόσιο έλλειμμα (αν και κοντά σε αυτό της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου) καθώς και το δεύτερο υψηλότερο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ στην ΕΕ. Το δημόσιο

έλλειμμα του 2009 έφτασε στο 15,4% του ΑΕΠ. Αυτό, και τα αυξανόμενα επίπεδα χρέους (στο 127,1% του ΑΕΠ το 2009) οδήγησαν σε υψηλό κόστος δανεισμού, που προκάλεσε μια σοβαρή οικονομική κρίση. Η Ελλάδα προσπαθεί να καλύψει το υπερβολικό δημόσιο έλλειμμα της στα ίχνη της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Το εργατικό δυναμικό της Ελλάδος φτάνει συνολικά τα 4,9 εκατομμύρια, και είναι το δεύτερο πιο σκληρά εργαζόμενο ανάμεσα στις χώρες του ΟΟΣΑ, μετά την Νότιο Κορέα. Το Κέντρο Ανάπτυξης του Γκρόνιγκεν δημοσίευσε μια έρευνα που αποκάλυπτε ότι μεταξύ του 1995 και του 2005, η Ελλάδα ήταν η χώρα με το μεγαλύτερο ποσοστό ωρών εργασίας ανά εργαζόμενο ανάμεσα στα Ευρωπαϊκά έθνη. Οι Έλληνες εργάστηκαν κατά μέσον όρο 1.900 ώρες ανά έτος, ακολουθούμενοι από τους Ισπανούς (με μέσο όρο 1.800 ώρες ανά έτος).

1.3. Η ΚΡΙΣΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ ΤΟΥ 2010

Κατά τις πρώτες εβδομάδες του 2010 παρατηρήθηκε μια ανανεωμένη ανησυχία για το υπερβάλλον δημόσιο χρέος.

Κάποιες Ευρωπαϊκές δεξαμενές σκέψης (think-tanks) στο *Οικονομικό Συμβούλιο Καναδά-Ευρώπης* ισχυρίστηκαν ότι η δυσχερής θέση μερικών χωρών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην οποία περιήλθαν σήμερα είναι το αποτέλεσμα μιας δεκαετίας Κεϊνσιανών πολιτικών δανεισμού που επιδίωξαν τοπικοί διαμορφωτές της πολιτικής από κοινού με αυτάρεσκους κεντρικούς τραπεζίτες της ΕΕ. Πολλοί οικονομολόγοι έχουν προτείνει την επιβολή μιας δέσμης από διορθωτικές πολιτικές για να ελέγξουν το δημόσιο χρέος, όπως την επιβολή δραστικών περιοριστικών μέτρων και ουσιαστικά υψηλότερους φόρους.

Μερικοί υψηλόβαθμοι Γερμανοί πολιτικοί αξιωματούχοι έφτασαν έως το σημείο να πουν ότι τα επείγοντα μέτρα θα έπρεπε να επιφέρουν σκληρές ποινές στις χώρες που λαμβάνουν την Κοινοτική βοήθεια, όπως η Ελλάδα και η Ιρλανδία. Εντούτοις, τέτοια σχέδια έχουν περιγραφεί ως απαράδεκτες παραβιάσεις της εθνικής κυριαρχίας των κρατών μελών της ευρωζώνης και απορρίφθηκαν από χώρες στυλοβάτες της ΕΕ όπως η Γαλλία.

Επίσης, ασκήθηκε σκληρή κριτική ενάντια στους κερδοσκόπους για χειραγώγηση των αγορών: η Άνγκελα Μέρκελ έχει δηλώσει ότι "οργανισμοί που στηρίχθηκαν με δημόσια κεφάλαια εκμεταλλεύονται την δημοσιονομική κρίση στην Ελλάδα και αλλού.

Τον Μάιο του 2010 υπογράφηκε Μνημόνιο με το ΔΝΤ, την ΕΕ και την ΕΚΤ ώστε να καλυφθεί η δανειακή ανάγκη της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ο Κλάδος των Τραπεζών

2.1. ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ) είναι ο φορέας εκπροσώπησης των ελληνικών και ξένων πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1928 και είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Εκφράζει τις θέσεις των τραπεζών-μελών της, παρεμβαίνει συμβουλευτικά στη ρυθμιστική διαδικασία, συμμετέχει στη λήψη αποφάσεων σε νομοπαρασκευαστικές ή τεχνικές επιτροπές σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και συνεργάζεται με φορείς και ενώσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα άλλων χωρών στο πλαίσιο διμερούς ή πολυμερούς συνεργασίας. Στόχος της είναι ο συλλογικός εκσυγχρονισμός των τραπεζών-μελών της και η συνολική ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Η συμβολή των τραπεζών – μελών της ΕΕΤ στην Ελληνική οικονομία είναι πολύ σημαντική. Η ΕΕΤ αριθμεί σήμερα 26 τράπεζες – μέλη, 18 τακτικά και 8 συνδεδεμένα, με περισσότερους από 51.000 άμεσα απασχολούμενους τραπεζοϋπαλλήλους προσωπικό σήμερα, 3.100 τραπεζικά καταστήματα, 6.500 Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ΑΤΜ) και δραστηριοποίηση σε τραπεζικές αγορές του εξωτερικού μέσω θυγατρικών τραπεζών και υποκαταστημάτων, με περισσότερα από 3.000 τραπεζικά καταστήματα, 65.500 ΑΤΜ και σχεδόν 50.000 απασχολούμενο προσωπικό.

2.2. ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική τράπεζα της χώρας. Ιδρύθηκε το 1927 βάσει ενός Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου της Γενεύης και άρχισε να λειτουργεί τον Μάιο του 1928. Έχει συσταθεί με τη μορφή ανωνύμου εταιρίας. Ως έδρα της ορίζεται από το Καταστατικό της η Αθήνα, ενώ διατηρεί 17

υποκαταστήματα, 37 πρακτορεία και 9 θυρίδες σε όλη την Ελλάδα.

Από τον Ιανουάριο 2001 η Τράπεζα της Ελλάδος αποτελεί αναπόσπαστο μέλος του Ευρωσυστήματος, που απαρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που ανήκουν στη ζώνη του ευρώ. Έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συμβάλλει με τη δράση της στην επίτευξη των στόχων και την εκτέλεση των καθηκόντων του Ευρωσυστήματος, το οποίο χαράσσει και εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική στη ζώνη του ευρώ.

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος στην Ελλάδα και τη διαφύλαξη της σταθερότητας του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ως πρωταρχικός σκοπός ορίζεται από το Καταστατικό της η διασφάλιση της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών. Στο βαθμό που δεν επηρεάζεται η επίτευξη του πρωταρχικού της σκοπού, η Τράπεζα στηρίζει τη γενική οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, έχει κατοχυρωθεί η θεσμική, προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία της, αλλά και η άσκηση δημοκρατικού ελέγχου εκ μέρους της Βουλής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Τράπεζα της Ελλάδος

3.1. ΙΣΤΟΡΙΑ

3.1.1. Ιστορική Αναδρομή

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική εκδοτική τράπεζα της χώρας. Ιδρύθηκε το 1927, βάσει ενός Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου της Γενεύης της 15ης Σεπτεμβρίου, λίγα χρόνια μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και τη Μικρασιατική Καταστροφή, και άρχισε να λειτουργεί τον Μάιο του 1928. Στα 80 χρόνια της ιστορίας της γνώρισε 16 Διοικητές, σε τρεις εκ των οποίων έχει απονεμηθεί ο τίτλος του Επίτιμου Διοικητή και 27 Υποδιοικητές. Οι εργασίες της ξεκίνησαν στις 14 Μαΐου 1928, με πρώτο Διοικητή τον Αλέξανδρο Διομήδη, οπότε καθορίστηκε και το έμβλημά της. Οι επέτειοι των 25 ετών με Διοικητή τον Γεώργιο Μαντζαβίνο, και των 50 ετών, με Διοικητή τον Ξενοφώντα Ζολώτα, εορτάστηκαν με λαμπρές τελετές. Η επέτειος των 75 ετών βρίσκει την Τράπεζα μέλος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, με Διοικητή τον Νικόλαο Χ.Γκαργκάνα.

Η Τράπεζα στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο επί της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 21, απέναντι από τα τρία ιστορικά κτήρια της Ακαδημίας, του Πανεπιστημίου και της Βιβλιοθήκης, στο κέντρο της πρωτεύουσας. Δεδομένου ότι κανένα από τα προσχέδια που υποβλήθηκαν στον σχετικό διαγωνισμό που προκηρύχθηκε το 1929 δεν βραβεύθηκε, η Τράπεζα ανέθεσε στους Κ. Παπαδάκη και Ν. Ζουμπουλίδη να προτείνουν νέα προσχέδια τα οποία και εγκρίθηκαν το 1932. Η θεμελίωση του κτηρίου έγινε το 1933 και τα εγκαίνιά του το 1938, με Διοικητή και στις δύο περιπτώσεις τον Εμμανουήλ Τσουδερό. Τη χρονιά εκείνη εκδόθηκε και σχετικό λεύκωμα με φωτογραφίες του νέου κτηρίου. Η ανάγκη μεταστέγασης ορισμένων Διευθύνσεων και υπηρεσιών της Τράπεζας επέβαλε τη χρήση (2004) και δεύτερου κτηρίου στην οδό Αμερικής 3.

3.1.2. Ίδρυση και Λειτουργία

Η πρόταση για τη δημιουργία της κεντρικής τράπεζας έγινε από την Κοινωνία των Εθνών προκειμένου να στηριχθούν οι προσπάθειες της ελληνικής κυβέρνησης να αντιμετωπίσει τα σοβαρά οικονομικά και δημοσιονομικά προβλήματα της εποχής. Μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος, τις λειτουργίες κεντρικής τράπεζας ασκούσε η μεγαλύτερη εμπορική τράπεζα της χώρας, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία είχε ιδρυθεί το 1841 και βαθμιαία είχε αποκτήσει μονοπώλιο επί του εκδοτικού προνομίου. Σύμφωνα με την Κοινωνία των Εθνών, στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος υπήρχε ασυμβίβαστο για την άσκηση δημόσιας εξουσίας, όπως η έκδοση του χαρτονομίσματος, παράλληλα με τη δραστηριότητα εμπορικής τράπεζας. Στη νέα, κεντρική, τράπεζα μεταβιβάστηκαν από την Εθνική Τράπεζα στοιχεία ενεργητικού (κυρίως χρυσός και ομόλογα του Δημοσίου) και παθητικού (το εκδοθέν χαρτονόμισμα και ιδίως οι καταθέσεις του Δημοσίου). Η Τράπεζα της Ελλάδος άρχισε τη λειτουργία της τον Μάιο του 1928 με προσωπικό 500 ατόμων. Στη συνέχεια, η Τράπεζα άνοιξε έναν αριθμό πρακτορείων και υποκαταστημάτων κυρίως για την τροφοδότηση των τοπικών αγορών σε χαρτονόμισμα και για τη διενέργεια πληρωμών ή/και εισπράξεων για λογαριασμό του Δημοσίου. Στις 4 Απριλίου 1938 η έδρα της Τράπεζας μεταφέρθηκε στη σημερινή της θέση. Το Πρωτόκολλο της Γενεύης καθόρισε, επίσης, το περιεχόμενο της δραχμής σε χρυσό και όρισε ότι η δραχμή θα ακολουθούσε τον Κανόνα Χρυσού-Συναλλάγματος. Σύμφωνα μάλιστα με το Άρθρο 4 του αρχικού Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος "κύριον καθήκον της Τραπεζής είναι η εξασφάλισης της σταθερότητας της εις χρυσόν αξίας των γραμματίων αυτής. Προς τον σκοπόν τούτον θα ρυθμίζη, εντός των ορίων του Καταστατικού αυτής, την κυκλοφορίαν και την πίστιν εν Ελλάδι".

3.1.3 Κεντρικό κτίριο

Η Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε το 1928. Μέχρι το 1938 φιλοξενήθηκε στο κτήριο της Κτηματικής Τράπεζας στην οδό Ελευθερίου Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 28. Το κεντρικό κτήριο της Τράπεζας (εμβαδού 6.025 μ²)

βρίσκεται στην καρδιά της πόλης των Αθηνών, επί της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου 21, και αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα έκφρασης ακαδημαϊσμού της αρχιτεκτονικής των δημοσίων κτηρίων στην Ελλάδα του μεσοπολέμου. Τα προσχέδια της μελέτης επεξεργάστηκαν οι αρχιτέκτονες Ν. Ζουμπουλίδης και Κ. Παπαδάκης. Οι εργασίες ανέργεσης ξεκίνησαν το 1930 υπό την εποπτεία της νεοσυσταθείσας Τεχνικής Υπηρεσίας της Τράπεζας της Ελλάδος, με προϊστάμενο τον Κ. Παπαδάκη και τεχνικό σύμβουλο τον Ν. Ζουμπουλίδη. Το κτήριο θεμελιώθηκε το 1933 και εγκαινιάστηκε στις 4 Απριλίου 1938. Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, το κτήριο επεκτάθηκε αρχικά προς τις οδούς Ομήρου και Εδουάρδου Λω και αργότερα, τη δεκαετία του 1970, στην οδό Σταδίου (μελέτη-επίβλεψη Τεχνικής Υπηρεσίας, αρχιτέκτων Ν. Σαπουντζής, τεχνικός προϊστάμενος, αρχιτέκτων Αλ. Παπαναστασίου, σύμβουλος αρχιτέκτων Ε. Βουρέκας), καταλαμβάνοντας έτσι ολόκληρο το οικοδομικό τετράγωνο. Τέλος, το 1982 κατασκευάστηκε ένας ακόμη όροφος (μελέτη-επίβλεψη αρχιτέκτονες Τεχνικής Υπηρεσίας: Εμ. Δαλακλής, Ι. Καραγιαννάκη, τεχνικός προϊστάμενος Ν. Σαπουντζής, τεχνικός σύμβουλος Εμ. Βουρέκας). Το 1989, με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού, το κτήριο χαρακτηρίστηκε ιστορικό διατηρητέο μνημείο.

3.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

3.2.1. Αρμοδιότητες στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος

1. Νομισματική Πολιτική

Συμμετέχει στη χάραξη της ενιαίας νομισματικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ και την εφαρμόζει στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Η Τράπεζα διενεργεί πράξεις νομισματικής πολιτικής κατά τις οποίες κυρίως παρέχει ρευστότητα στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα (πράξεις κύριας και πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης). Επίσης, παρέχει πάγιες διευκολύνσεις οριακής χρηματοδότησης και αποδοχής καταθέσεων στα πιστωτικά ιδρύματα για τη χορήγηση και απορρόφηση ρευστότητας, αντιστοίχως. Τέλος, διατηρεί τους λογαριασμούς στους οποίους κατατίθενται τα ελάχιστα αποθεματικά από τις τράπεζες που δραστηριοποιούνται στη χώρα.

2. Συνάλλαγμα και συναλλαγματικά διαθέσιμα

Η Τράπεζα της Ελλάδος διαχειρίζεται για λογαριασμό της ΕΚΤ μέρος των σε συνάλλαγμα και χρυσό διαθεσίμων της τελευταίας, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΚΤ.

3. Συστήματα πληρωμών και διακανονισμού

Η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί την επίβλεψη των συστημάτων και των μέσων πληρωμών, με σκοπό τη διασφάλιση της σταθερότητας, της αξιοπιστίας και της αποδοτικότητάς τους. Για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων της σε ό,τι αφορά τα συστήματα πληρωμών, η Τράπεζα της Ελλάδος παρακολουθεί τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο και τις υποδομές μεταφοράς κεφαλαίων διεθνώς, συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και αναλύει στατιστικά στοιχεία για τις πληρωμές, καταρτίζει στατιστικά δελτία, διερευνά τις δυνατότητες βελτίωσης των μεθόδων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνδέονται με τα συστήματα πληρωμών και τη λειτουργία των υποδομών, και τις αναθεωρεί εάν αυτό κρίνεται σκόπιμο. Η Τράπεζα της

Ελλάδος από τις 19 Μαΐου 2008 συμμετέχει στο Target 2, το νέο διευρωπαϊκό σύστημα ταχείας μεταφοράς κεφαλαίων και διακανονισμού σε συνεχή χρόνο, που χρησιμοποιείται κυρίως για τις μεταφορές κεφαλαίων μεγάλης αξίας μεταξύ τραπεζών και για τη διεξαγωγή πληρωμών που συνδέονται με την άσκηση της νομισματικής πολιτικής. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την επιχειρησιακή ευθύνη της ελληνικής συνιστώσας του συστήματος. Το έργο της Τράπεζας της Ελλάδος επικεντρώνεται, μεταξύ άλλων, στην παρακολούθηση της ροής των πληρωμών και των αναγκών σε ενδοημερήσια ρευστότητα και στη συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν τη διαχείριση του συστήματος.

4. Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, η οποία αποβλέπει στον εντοπισμό των παραγόντων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν αστάθεια του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας και αξιολογεί το βαθμό ανθεκτικότητάς του.

▲ Προωθεί ρυθμίσεις για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την αποτελεσματική διαχείριση χρηματοπιστωτικών κρίσεων, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές της χώρας.

▲ Παρακολουθεί τους τραπεζικούς κινδύνους, αναλύει τις εξελίξεις που τους επηρεάζουν και διαμορφώνει προτάσεις για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Παρακολουθεί επίσης τις εξελίξεις στις ασφαλιστικές και επενδυτικές εταιρίες, καθώς και στους Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων που δεν εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

5. Στατιστικά Στοιχεία

Η συλλογή στατιστικών στοιχείων από νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (NXI), δηλαδή τις τράπεζες και τα αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθέσιμων αποτελεί επίσης πολύ σημαντικό καθήκον της Τράπεζας. Η Τράπεζα της Ελλάδος συλλέγει στοιχεία για τα τραπεζικά επιτόκια καθώς και

στοιχεία που απαρτίζουν τη νομισματική στατιστική (δάνεια, καταθέσεις και λοιπά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού των ΝΧΙ). Τα στοιχεία αυτά αποστέλλονται στην ΕΚΤ και συνεκτιμώνται στον υπολογισμό του μέσου ύψους των τραπεζικών επιτοκίων στη ζώνη του ευρώ και στην κατάρτιση των συγκεντρωτικών νομισματικών και πιστωτικών μεγεθών. Τα μεγέθη αυτά παρακολουθούνται στο πλαίσιο της νομισματικής ανάλυσης του Ευρωσυστήματος και η διαμόρφωσή τους επηρεάζει άμεσα τις αποφάσεις νομισματικής πολιτικής.

6. Τραπεζογραμμάτια και κέρματα

Η Τράπεζα της Ελλάδος εκδίδει τραπεζογραμμάτια ευρώ, τα οποία κυκλοφορούν ως νόμιμο χρήμα, μετά από έγκριση της ΕΚΤ, και είναι αρμόδια για την κυκλοφορία και διαχείριση των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ στην Ελλάδα. Φροντίζει για την προμήθεια των αναγκαίων ποσοτήτων ανά αξία, είτε από το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμμάτων και Αξιών (ΙΕΤΑ) είτε από διασυνοριακές χρηματοπιστωτικές, καθώς και για την ασφαλή αποθήκευση, διακίνηση και την επανακυκλοφορία ή την καταστροφή τους. Ακόμη, μεριμνά για τη διασφάλιση απρόσκοπτων συναλλαγών στην αγορά και τον ομαλό εφοδιασμό των πιστωτικών ιδρυμάτων σε όλη την επικράτεια με τις εκάστοτε αναγκαίες ποσότητες τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ, μέσω του δικτύου της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος επεξεργάζεται και ελέγχει με μηχανές υψηλής τεχνολογίας το σύνολο των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων που συγκεντρώνονται από τις συναλλαγές ή κατατίθενται από τα πιστωτικά ιδρύματα διασφαλίζοντας τόσο την ποιότητα των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων όσο και τη γνησιότητά τους.

Οι εργασίες αυτές εκτελούνται σε όλο το δίκτυο των καταστημάτων της Τράπεζας, αλλά κυρίως στις σύγχρονες εγκαταστάσεις του Κέντρου Επεξεργασίας και Διακίνησης Χρηματικού που λειτουργεί από το 2006 στην Αθήνα (Χαλάνδρι).

3.2.2. Άλλες Αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος

1. Εποπτεία

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και την εποπτεία και τον έλεγχο των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων καθώς και των διαμεσολαβητών στις ασφαλίσεις. Ειδικότερα :

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας. Η εποπτεία ασκείται με βάση το νέο πλαίσιο της Βασιλείας II, όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία, καθώς και με κανόνες που μπορεί να θεσπίζει η Τράπεζα της Ελλάδος, κυρίως για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, τον έλεγχο της εν γένει φερεγγυότητας, της ρευστότητας, της κεφαλαιακής επάρκειας και της συγκέντρωσης κινδύνων των εποπτευόμενων ιδρυμάτων, της επάρκειας και αποτελεσματικότητας της εταιρικής διακυβέρνησης και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει επίσης κανόνες για τη διαφάνεια και σαφήνεια των όρων των συναλλαγών. Η αρμοδιότητα της εποπτείας περιλαμβάνει την παρακολούθηση της εφαρμογής του σχετικού θεσμικού πλαισίου και τη δυνατότητα λήψης διορθωτικών μέτρων και επιβολής διοικητικών κυρώσεων, περιλαμβανομένης της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας των εποπτευόμενων ιδρυμάτων.

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την εποπτεία και τον έλεγχο των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα και των υποκαταστημάτων τους στο εξωτερικό, των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων που εδρεύουν σε αλλοδαπή χώρα κράτους-μέλος Ε.Ε. ή Ε.Ο.Χ. και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, είτε υπό καθεστώς εγκατάστασης (υποκατάστημα), είτε υπό καθεστώς Ελεύθερης Παροχής

Υπηρεσιών , των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που εδρεύουν σε αλλοδαπή χώρα μη κράτους –μέλους Ε.Ε. ή Ε.Ο.Χ και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, καθώς και των διαμεσολαβητών στις ασφαλίσσεις.

2. Συστήματα πληρωμών και διακανονισμού χρεογράφων

Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει:

- ▲ την ευθύνη για τη διαχείριση και τη λειτουργία του Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή (Άυλοι Τίτλοι). Πρόκειται ουσιαστικά για το Σύστημα στο οποίο διακανονίζονται όλες οι συναλλαγές που αφορούν ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου τόσο στην πρωτογενή όσο και στη δευτερογενή αγορά.
- ▲ την ευθύνη της λειτουργίας της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων (ΗΔΑΤ). Πρόκειται για την οργανωμένη δευτερογενή αγορά για τους τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου. Ιδρύθηκε με στόχο τη δημιουργία μιας συγκροτημένης και αποτελεσματικής αγοράς η οποία είναι σε θέση να διασφαλίσει διαφάνεια στη διαμόρφωση των τιμών και μεγαλύτερη ρευστότητα.

3. Συναλλαγματικά διαθέσιμα

Η Τράπεζα της Ελλάδος κατέχει και διαχειρίζεται τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας, στα οποία περιλαμβάνονται τα σε συνάλλαγμα και χρυσό διαθέσιμα της Τράπεζας της Ελλάδος και του Ελληνικού Δημοσίου, με στόχο:

- ▲ τη διάθεση των αναγκαίων κεφαλαίων για τη συμμετοχή της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς (π.χ. το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο) και τη διαχείριση συναλλαγών του Ελληνικού Δημοσίου σε ξένα νομίσματα, και
- ▲ την εξασφάλιση της απαιτούμενης ετοιμότητας της Τράπεζας της Ελλάδος, στα πλαίσια του Ευρωσυστήματος, για την παροχή πρόσθετης ρευστότητας σε συνάλλαγμα προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε περίπτωση που καταστεί αναγκαία η παρέμβασή της στις αγορές συναλλάγματος

4. Ταμίας και εντολοδόχος του Δημοσίου

Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί τρεχούμενους και προθεσμιακούς λογαριασμούς του Ελληνικού Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) σε ευρώ και συνάλλαγμα, αφενός για την ικανοποίηση εγχώριων αναγκών και αφετέρου για την εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους. Επίσης, εκτελεί εντολές πληρωμών και εισπράξεων του Ελληνικού Δημοσίου και ΝΠΔΔ που συνδέονται με ξένους αντισυμβαλομένους και παρέχει διαμεσολαβητικές υπηρεσίες για τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητές τους στον διεθνή χώρο.

5. Στατιστικά Στοιχεία

Παράλληλα, η Τράπεζα καταρτίζει και δημοσιεύει τα νομισματικά και πιστωτικά μεγέθη που αφορούν την ελληνική οικονομία καθώς και τα μέσα επιτόκια που τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν στις διάφορες κατηγορίες καταθέσεων και χορηγήσεων. Η Τράπεζα της Ελλάδος, εκτός από τη συγκέντρωση των στοιχείων της νομισματικής στατιστικής, καταρτίζει το ισοζύγιο πληρωμών και τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς της χώρας και, γενικότερα, συλλέγει και δημοσιεύει στο «Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας» στοιχεία που αφορούν στην ελληνική οικονομία. Επιπλέον, διενεργεί εξειδικευμένες στατιστικές έρευνες για θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητές της (π.χ. έρευνες για το βαθμό χρέωσης των ελληνικών νοικοκυριών).

Η συλλογή στατιστικών στοιχείων αποβλέπει τόσο στην κάλυψη των αναγκών της ίδιας της Τράπεζας για στατιστική πληροφόρηση όσο και στην εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεών της προς την ΕΚΤ και άλλους διεθνείς οργανισμούς, αλλά και στην πληροφόρηση του κοινού και των ερευνητών στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ειδικότερα, τα στοιχεία - πέραν της νομισματικής στατιστικής - που συγκεντρώνει και καταρτίζει η Τράπεζα της Ελλάδος αφορούν τις παρακάτω τέσσερις κατηγορίες:

i. Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας και στοιχεία των αγορών κεφαλαίων.

ii. Ισοζύγιο πληρωμών και διεθνής επενδυτική θέση της Ελλάδος.

iii. Χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί της χώρας, με βάση τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών 1995.

iv. Γενικά στοιχεία για την Ελληνική Οικονομία.

6. Έρευνα και Δημοσιεύσεις (δημοσίευση εκθέσεων και διεξαγωγή ερευνητικού έργου)

Στους σκοπούς της Τράπεζας της Ελλάδος περιλαμβάνεται η παρακολούθηση και ανάλυση της οικονομικής συγκυρίας και της νομισματικής πολιτικής. Για τον σκοπό αυτό δημοσιεύεται, κάθε χρόνο στα τέλη Απριλίου, η Έκθεση του Διοικητή για την ελληνική οικονομία, προκειμένου να δώσει μια αντικειμενική και ολοκληρωμένη πληροφόρηση ως προς τις οικονομικές επιδόσεις και προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Επιπλέον, ετησίως δημοσιεύονται δύο εκθέσεις για τη νομισματική πολιτική, η Ετήσια Έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική το Φεβρουάριο και η Ενδιάμεση Έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική τον Οκτώβριο, που υποβάλλονται στη Βουλή και στο Υπουργικό Συμβούλιο και περιγράφουν τη νομισματική πολιτική και τις οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στη ζώνη του ευρώ.

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο παρουσιάζονται στο Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας και στο Δελτίο Περιφερειακής Οικονομικής Συγκυρίας Μακεδονίας-Θράκης, τα οποία δημοσιεύονται σε μηνιαία βάση. Τα δύο αυτά στατιστικά δελτία παρουσιάζουν τις βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες οικονομικές εξελίξεις βάσει των πιο πρόσφατων διαθέσιμων στοιχείων, με σκοπό να δώσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των οικονομικών εξελίξεων της Ελλάδας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Οι ερευνητές της Τράπεζας της Ελλάδος πραγματοποιούν καινοτόμο έρευνα για να προαγάγουν την κατανόηση της επιστημονικής κοινότητας και του ευρύτερου κοινού σε θέματα νομισματικής πολιτικής, εθνικής και περιφερειακής ανάπτυξης, οικονομίας των αγορών και εποπτικής πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διοργανώνει εξειδικευμένα επιμορφωτικά σεμινάρια, ημερίδες και επιστημονικά συνέδρια. Έλληνες και ξένοι ερευνητές επισκέπτονται τακτικά την Τράπεζα της Ελλάδος, πραγματοποιούν διαλέξεις και συνεργάζονται με τους ερευνητές της Τράπεζας. Οι ερευνητικές εργασίες δημοσιεύονται σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστοχώρο της Τράπεζας της Ελλάδος, σε έντυπη μορφή στο Οικονομικό Δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος το οποίο δημοσιεύεται δύο φορές τον χρόνο και στην ερευνητική σειρά «Δοκίμια Εργασίας της Τράπεζας της Ελλάδος» (Bank of Greece Working Papers).

3.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει πληροφορίες για τη Διοίκηση και τα Όργανα λήψεως αποφάσεων της Τράπεζας, την οργανωτική της δομή (οργανόγραμμα) και τις εγκαταστάσεις της.

1.Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας, εκπροσωπεί το σύνολο των μετόχων και οι αποφάσεις της υποχρεώνουν όλους τους μετόχους. Συνέρχεται μια φορά κατ' έτος, όχι αργότερα από το μήνα Απρίλιο, και είναι μόνη αρμοδία να αποφασίζει περί του τρόπου διεξαγωγής των εργασιών της καθώς και επί των ακόλουθων θεμάτων:

- ^ Έγκρισης της Ετήσιας Έκθεσης, έγκρισης του Ισολογισμού και καταβολών σε αποθεματικά και άλλα ειδικά κεφάλαια, προσδιορισμού του μερίσματος και εν γένει διάθεσης των καθαρών κερδών.
- ^ Εκλογής ή ανάκλησης των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και καθορισμού των αμοιβών τους.
- ^ Απαλλαγής των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε προσωπική ευθύνη.
- ^ Προτάσεων τροποποίησης του Καταστατικού οι οποίες στη συνέχεια υποβάλλονται στη Βουλή διά της Κυβέρνησης.
- ^ Προτάσεων που υποβάλλονται από το Γενικό Συμβούλιο επί παντός άλλου θέματος.

2. Γενικό Συμβούλιο

Το Γενικό Συμβούλιο αποτελείται από το Διοικητή, τους δύο Υποδιοικητές, τα λοιπά (τρία) μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και έξι Συμβούλους. Είναι επιφορτισμένο με τη γενική διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας, υπεύθυνο προς τη Γενική Συνέλευση, λαμβάνει δε αποφάσεις και ασκεί εξουσία, εντός των ορίων του Καταστατικού, επί θεμάτων που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ή του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής ή του Διοικητή.

3. Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής είναι αρμόδιο:

- ▲ να εφαρμόζει τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) σχετικά με την άσκηση της νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής, να αναλύει τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις και να εξετάζει την επίδραση της νομισματικής πολιτικής που χαράσσεται στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος,
- ▲ να αποφασίζει επί θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία των συστημάτων πληρωμών και των συστημάτων διαπραγμάτευσης, διακανονισμού και εκκαθάρισης εξωχρηματοπιστηριακών συναλλαγών επί χρηματοπιστωτικών μέσων, καθώς και τη θέση σε κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων ευρώ.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του που σχετίζονται με το Ευρωσύστημα, το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής ενεργεί σύμφωνα τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της ΕΚΤ.

Στο Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής συμμετέχουν:

- ▲ ο Διοικητής της Τράπεζας ως πρόεδρος,
- ▲ οι δύο Υποδιοικητές,
- ▲ τρία μέλη που διορίζονται με εξαετή θητεία, με Προεδρικό Διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη του Διοικητή.

4. Διοικητής - Υποδιοικητές

Ο Διοικητής και οι δύο Υποδιοικητές διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα με εξαετή θητεία. Ο Διοικητής προεδρεύει των συνεδριάσεων του Γενικού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, εκπροσωπεί την Τράπεζα ενώπιον των δικαστικών αρχών, ασκεί διαρκή έλεγχο επί της διαχείρισεως του ενεργητικού και των γενικών εργασιών της Τράπεζας και λαμβάνει αποφάσεις επί παντός θέματος που δεν επιφυλάσσεται ειδικά στο Γενικό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής ούτε διέπεται από

κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται από τα Συμβούλια αυτά, μετέχει δε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Με εξαίρεση θέματα που ανατίθενται στο Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής, ο Διοικητής αποφασίζει επί των λοιπών θεμάτων που εμπίπτουν στα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Επίσης, ασκεί τις αρμοδιότητες, κυρίως εποπτικές, της πρώην Νομισματικής Επιτροπής, οι οποίες, μετά την κατάργηση αυτής, περιήλθαν στην Τράπεζα της Ελλάδος με το άρθρο. 1 του ν.1266/1982 (ήδη και άρθρο 55Α του Καταστατικού - βλέπε παρακάτω). Ο Διοικητής δύναται να αναθέτει οποιοδήποτε από τα καθήκοντά του στους Υποδιοικητές. Ο αρχαιότερος Υποδιοικητής αναπληρώνει το Διοικητή, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, σε όλη την έκταση των καθηκόντων του.

5. Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων

Οι εποπτικές αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος ασκούνται, όπως ρητά προβλέπεται από το άρθρο 55Α του Καταστατικού της, το άρθρο 25 του ν.3601/2007, όπως ισχύει, το άρθρο 20 του ν. 3862/2010 και άρθρο 1 του ν. 3867/2010, με Πράξεις του Διοικητή της ή εξουσιοδοτημένων από αυτόν οργάνων.

Στο πλαίσιο αυτό, με την Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ΠΔ/ΤΕ 336/29.2.1984, όπως ισχύει (τελευταία τροποποιητική ΠΔ/ΤΕ 2653/29.02.2012) έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Η, κατά την άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων που ανήκουν στην Τράπεζα της Ελλάδος βάσει των διατάξεων του Καταστατικού της και της ισχύουσας νομοθεσίας, έκδοση αποφάσεων, κανονιστικών και ατομικών, περιλαμβανομένων ιδίως εκείνων που αφορούν την ίδρυση και τους όρους λειτουργίας των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων, καθώς και τη λήψη μέτρων και την επιβολή κυρώσεων και προστίμων σε νομικά και φυσικά πρόσωπα.

β) Η, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 2 του α.ν. 1611/1950, όπως ισχύει, έκδοση ειδικής εγκριτικής απόφασης για την αποδέσμευση διαθεσίμων των κατά την έννοια του άρθρου 1 του ως άνω νόμου δημοσίων οργανισμών (προς παροχή δανείων ή διενέργεια επενδύσεων οι οποίες δεν πληρούν τους προβλεπόμενους από ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας περί επενδύσεων δημοσίων οργανισμών όρους), εξαιρουμένων των φορέων που υπάγονται στο ν. 3586/2007.

Ο Διοικητής διατηρεί το δικαίωμα να ασκεί με Πράξεις του τις αρμοδιότητες που με την παρούσα Πράξη ανατίθενται στην Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων.

Η εν λόγω Επιτροπή συγκροτείται από τα πιο κάτω πρόσωπα:

Πρόεδρος: Ο Διοικητής

Μέλη: Ο Υποδιοικητής στον οποίο αναφέρεται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος.

Οι Διευθυντές των Διευθύνσεων:

- ▲ Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος
- ▲ Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης
- ▲ Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων

Ο Διοικητής, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, αναπληρώνεται από τον ως άνω Υποδιοικητή, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος. Χρέη γραμματέων εκτελούν υπάλληλοι των Διευθύνσεων Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος ή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης.

3.4. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.4.1. Καταστατικό

Το καθεστώς που διέπει τη λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος προσδιορίζεται στο καταστατικό της. Το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος κυρώθηκε με τον ν.3424/7.12.1927 ΦΕΚ Α΄ 298 «Περί κυρώσεως

του από 10 Νοεμβρίου 1927 ΝΔ/τος "Περί κυρώσεως της από 27 Οκτωβρίου 1927 συμβάσεως περί παραιτήσεως της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος από του προνομίου εκδόσεως τραπεζικών γραμματίων και περί συστάσεως νέας Τραπέζης υπό την επωνυμίαν «ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» και του προσαρτωμένου τη συμβάσει καταστατικού της Τραπέζης της Ελλάδος". Στο άρθρο 1 παρ. β του Νομοθετικού Διατάγματος της 10.11.27, ορίζεται ρητά ότι οι διατάξεις του Καταστατικού έχουν ισχύ διατάξεων νόμου. Το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος έχει κατά καιρούς υποστεί διάφορες τροποποιήσεις. Οι βασικότερες τροποποιήσεις του καταστατικού επήλθαν με τις από 22 Δεκεμβρίου 1997 και 25 Απριλίου 2000 αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος που κυρώθηκαν αντίστοιχα με τους ν.2609/11.5.1998 και 2832/13.6.2000. Με τις τροποποιήσεις αυτές διαμορφώνεται ένα σύγχρονο πλαίσιο λειτουργίας της κεντρικής τράπεζας, το οποίο είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Το Καταστατικό, όπως ήδη ισχύει, ορίζει ως πρωταρχικό σκοπό της Τράπεζας της Ελλάδος τη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, καθορίζει τις βασικές της αρμοδιότητες, κατοχυρώνει την ανεξαρτησία της και προσδιορίζει τις σχέσεις της με τη Βουλή και την Κυβέρνηση. Προβλέπει, επίσης, ότι, από της υποκαταστάσεως του ευρώ στο εθνικό νόμισμα, η Τράπεζα της Ελλάδος λειτουργεί ως αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών τόσο κατά την επιδίωξη του πρωταρχικού της σκοπού όσο και ως προς σειρά βασικών αρμοδιοτήτων της, ενεργώντας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

3.5. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

Η Τράπεζα της Ελλάδος, Κεντρική Τράπεζα της χώρας, ιδρύθηκε με το ν.3424/7.12.1927 (ΦΕΚ Α΄298) με τον οποίο επικυρώθηκε η σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος «Περί παραιτήσεως της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος από του προνομίου

εκδόσεως τραπεζικών γραμματίων και περί συστάσεως νέας τραπεζής υπό την επωνυμίας "Τράπεζα της Ελλάδος"» σε εκτέλεση του από 15.9.1927 Πρωτοκόλλου της Γενεύης, οι όροι του οποίου εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο της Κοινωνίας των Εθνών. [Απόσπασμα από την έκδοση της Τράπεζας της Ελλάδος «Τα πρώτα πενήντα χρόνια της Τραπεζής της Ελλάδος 1928-1978», Αθήνα 1978]«... Κατά το άρθρο 1 του Καταστατικού, η νέα τράπεζα είναι ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία Τράπεζα της Ελλάδος και με έδρα την Αθήνα. ... Τα άρθρα 8,9 και 10 του Καταστατικού ρύθμισαν ως εξής τα σχετικά με την κεφαλαιοδότηση του ιδρύματος: Το μετοχικό του κεφάλαιο ορίστηκε σε 400.000.000 δραχμές κατανομημένες σε 80.000 μετοχές αξίας 5.000 δραχμών. Το κατέβαλε η Εθνική Τράπεζα, η οποία το ανέλαβε ολόκληρο σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 2 της σχετικής συμβάσεώς της με το Ελληνικό Δημόσιο. Η Εθνική Τράπεζα εξέδωσε αργότερα αυτό το κεφάλαιο σε δημόσια εγγραφή, με δικαίωμα προτιμήσεως για τους δικούς της μετόχους σε αναλογία δύο μετοχών της Εθνικής προς μία μετοχή της Τραπεζής της Ελλάδος. Η έκδοση του πρώτου τμήματος του κεφαλαίου έγινε σε τιμή 5.000 δρχ. κατά μετοχή, ενώ του δεύτερου και του τρίτου σε τιμή 7.500 δραχμές. Τη διαφορά τη μοιράστηκαν η Εθνική Τράπεζα και το Ελληνικό Δημόσιο...». Οι μετοχές της Τράπεζας της Ελλάδος είναι ονομαστικές και εισηγμένες στην Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. από 12 Ιουνίου 1930. Σήμερα, κατόπιν διαδοχικών αυξήσεων, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας της Ελλάδος ανέρχεται σε €111.243.361,60 διαιρούμενο σε 19.864.886 μετοχές ονομαστικής αξίας €5,60 εκάστη και το πλήθος των μετόχων της ανέρχεται περίπου σε 19.000.

Κεφάλαιο 4: Εθνική Τράπεζα (ΕΤΕ)

4.1. Η ΤΡΑΠΕΖΑ

4.1.1. Ιστορικά στοιχεία

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. ιδρύθηκε το 1841 και εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών το 1880. Με 160 πλέον χρόνια επιτυχούς και αδιάλειπτης λειτουργίας στον οικονομικό βίο της χώρας, η Τράπεζα έχει εξελιχθεί σε ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο όμιλο εταιρειών παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, καλύπτοντας έτσι τις συνεχώς διευρυνόμενες ανάγκες των πελατών της. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα ίδρυσε το 1891 την Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλίσεων «Η Εθνική» και το 1927 την Εθνική Κτηματική Τράπεζα. **Μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος το 1928**, η Τράπεζα είχε το εκδοτικό προνόμιο στην Ελλάδα και ήταν υπεύθυνη για την έκδοση του νομίσματος. Το 1953, η Τράπεζα συγχωνεύτηκε με την «Τράπεζα Αθηνών», που είχε ιδρυθεί το 1893. Μέσα στο 1998, η Τράπεζα προέβη στη συγχώνευση δι' απορροφήσεως της θυγατρικής της «Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.», η οποία είχε προέλθει από τη συγχώνευση δύο πρώην θυγατρικών της εταιρειών, της «Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.» και της «Εθνική Στεγαστική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.», με σκοπό την αρτιότερη εξυπηρέτηση των πελατών της στον τομέα της στεγαστικής και κτηματικής πίστης.

Από τον Οκτώβριο 1999, η μετοχή της Τράπεζας διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Στα τέλη του 2002, η Εθνική Τράπεζα προχώρησε στη συγχώνευση δι' απορροφήσεως της θυγατρικής της "Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως ΑΕ". Στο πλαίσιο του στρατηγικού της προσανατολισμού στην αγορά της ΝΑ Ευρώπης, η ΕΤΕ εξαγόρασε, εντός του 2006, τη Finansbank στην Τουρκία και τη Vojvodjanska Banka στη Σερβία.

4.1.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Οι εργαζόμενοι αποτελούν το σημαντικότερο “κεφάλαιο” ανάπτυξης της Εθνικής Τράπεζας. Για το λόγο αυτό, η Τράπεζα επενδύει συστηματικά στην επιλογή, εκπαίδευση, αξιολόγηση, διατήρηση και εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού της, με στόχο να αναδειχθεί ως προτιμώμενη επιλογή εργοδότη. Αναλυτικά στοιχεία για τη Διοίκηση του Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΤΕ θα βρείτε στην ενότητα με ευθύνη για το εργαζόμενο.

Σήμερα, η Εθνική Τράπεζα απασχολεί πανελλαδικά 11.640 εργαζομένους (στοιχεία 31.12.2011). Η Τράπεζα μεριμνά ώστε το ανθρώπινο δυναμικό της να λειτουργεί καθημερινά σύμφωνα με τις Αξίες και τις Αρχές του “Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας”, με στόχο όλες οι ενέργειες να διέπονται από τις σχετικές αρχές εταιρικής συμπεριφοράς:

- ▲ Νομιμότητα,
- ▲ Προτεραιότητα στους πελάτες,
- ▲ Ποιότητα προσωπικού,
- ▲ Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο
- ▲ Σεβασμός στο περιβάλλον.

Σταδιοδρομία στην Εθνική Τράπεζα

Στόχος της Τράπεζας είναι η προσέλκυση και διατήρηση ικανού ανθρώπινου δυναμικού που θα ενστερνίζεται τις Αξίες και τις Αρχές της Εθνικής Τράπεζας και θα συμβάλλει στην εκπλήρωση των στόχων του οργανισμού και θα επιδιώκει τη συνέχιση της δυναμικής του πορείας. Για το σκοπό αυτό, διενεργεί πανελλαδικούς διαγωνισμούς για τη στελέχωση των Καταστημάτων και των Μονάδων της και έχει συστήσει εξειδικευμένη Υποδιεύθυνση, η οποία αξιολογεί τα προσόντα των εργαζομένων σε συνάρτηση με τις ανάγκες της Τράπεζας και του Ομίλου, μεριμνώντας για την επαγγελματική τους εξέλιξη.

Εκπαίδευση και Ανάπτυξη

Η εκπαίδευση και ανάπτυξη των εργαζομένων αποτελούν τα σημαντικότερα «οχήματα» αναβάθμισης του επαγγελματικού επιπέδου των εργαζομένων και κατά συνέπεια της Τράπεζας. Η συνεχής βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και γνώσεων των εργαζομένων μέσω της συμμετοχής τους σε πλήθος σεμιναρίων που διοργανώνει η Τράπεζα αλλά και άλλοι τραπεζικοί φορείς , η διαρκής ενημέρωσή τους για τις τρέχουσες χρηματοοικονομικές εξελίξεις σε συνδυασμό με την προώθηση της αυτοεκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης, αποτελούν προτεραιότητες νευραλγικής σημασίας για την Τράπεζα όσον αφορά τη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού.

4.1.3. Το Προσωπικό σε αριθμούς και γραφικά

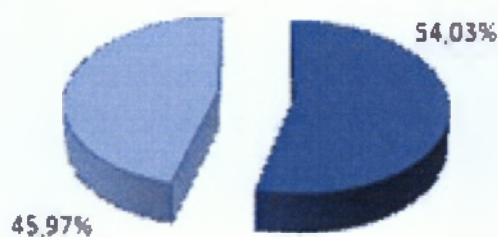
Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΕ*

* Οι αριθμοί του πίνακα αναφέρονται στο προσωπικό της Τράπεζας που έχει προσληφθεί στην Ελλάδα και δεν συμπεριλαμβάνουν επιτόπιο προσωπικό μονάδων του Εξωτερικού, καθώς και το προσωπικό του Ομίλου

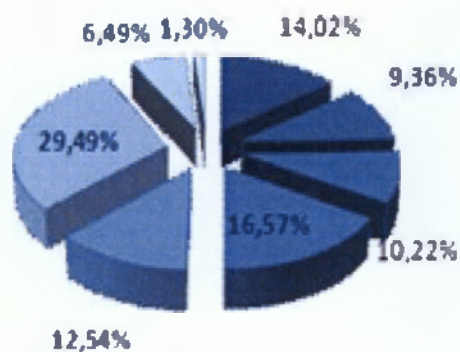
** Η αύξηση του προσωπικού κατά το έτος 1998 οφείλεται στη συγχώνευση με την τότε ΕΚΤΕ

**ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΕ
ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ ΣΤΙΣ 31.12.2011
(ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ & ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ)**

ΑΝΔΡΕΣ	6.289	54,03%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	5.351	45,97%
ΣΥΝΟΛΟ	11.640	100,00%

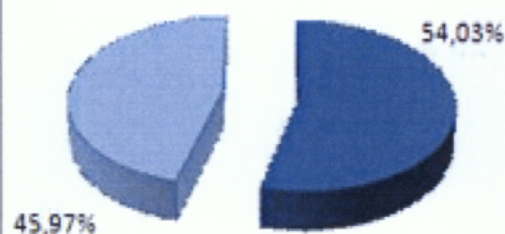
**ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΕ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ 31.12.2011
(ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ & ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ)**

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΠΛΗΘΟΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
μέχρι 5	1.632	14,02%
6 - 10	1.190	10,22%
11 - 15	1.089	9,36%
16 - 20	1.929	16,57%
21 - 25	1.460	12,54%
26 - 30	3.433	29,49%
31 - 35	756	6,49%
36 +	151	1,30%
ΣΥΝΟΛΟ	11.640	100,00%

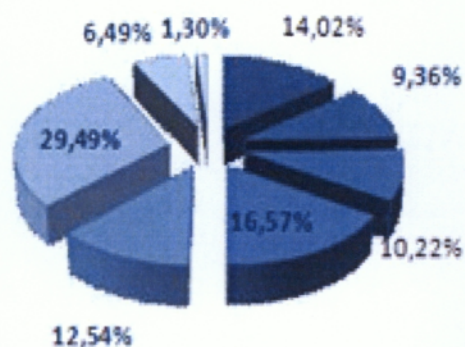
* Οι αριθμοί του πίνακα αναφέρονται στο προσωπικό της Τράπεζας που έχει προσληφθεί στην Ελλάδα και δεν συμπεριλαμβάνουν επιτόπιο προσωπικό μονάδων του Εξωτερικού, καθώς και το προσωπικό του Ομίλου

**ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΕ
ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ ΣΤΙΣ 31.12.2011
(ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ & ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ)**

ΑΝΔΡΕΣ	6.289	54,03%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	5.351	45,97%
ΣΥΝΟΛΟ	11.640	100,00%

**ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΕ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ 31.12.2011
(ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ & ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ)**

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΠΛΗΘΟΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
μέχρι 5	1.632	14,02%
6 - 10	1.190	10,22%
11 - 15	1.089	9,36%
16 - 20	1.929	16,57%
21 - 25	1.460	12,54%
26 - 30	3.433	29,49%
31 - 35	756	6,49%
36 +	151	1,30%
ΣΥΝΟΛΟ	11.640	100,00%

* Οι αριθμοί του πίνακα αναφέρονται στο προσωπικό της Τράπεζας που έχει προσληφθεί στην Ελλάδα και δεν συμπεριλαμβάνουν επιτόπιο προσωπικό μονάδων του Εξωτερικού, καθώς και το προσωπικό του Ομίλου

4.1.4. Εταιρείες Ομίλου

Η Εθνική Τράπεζα ηγείται σήμερα του μεγαλύτερου Ομίλου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα, με δυναμική παρουσία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο. Ο Όμιλος της ΕΤΕ δραστηριοποιείται διεθνώς σε 12 χώρες, όπου ελέγχει, εκτός της ΕΤΕ, 9 τράπεζες και 64 εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών και λοιπών υπηρεσιών, απασχολώντας 35.007 εργαζόμενους.

Όμιλος Εθνικής Τράπεζας

Ελλάδα

- ▲ Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.
- ▲ ΑΕΕ. Γεν. Ασφαλειών «11 Εθνική»
- ▲ Εθνική Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ
- ▲ Εθνική Asset Management ΑΕΔΑΚ
- ▲ Εθνική Leasing ΑΕ
- ▲ Εθνική Factors ΑΕ
- ▲ Εθνική Κεφαλαίου ΑΕ
- ▲ Εθνική Πανγαία ΑΕΕΑΠ

Κύπρος

- ▲ Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου) Λτδ
- ▲ Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ
- ▲ Εθνική Χρηματιστηριακή

Ρουμανία

- ▲ Banca Romaneasca SA
- ▲ NBG Leasing IFN SA
- ▲ NBG Securities Romania SA
- ▲ Garanta Asigurari SA

Σερβία

- ▲ Vojvodjanska Banka AD - Novi Sad
- ▲ NBG Leasing d.o.o.

Αίγυπτος

- ▲ Δίκτυο Καταστημάτων Αιγύπτου (NBG Egypt)

Ηνωμένο Βασίλειο

- ▲ Κατάστημα ΕΤΕ Λονδίνου (NBG London)
- ▲ NBGI Private Equity Ltd
- ▲ Εθνική Χρηματιστηριακή

Τουρκία

- ▲ Finansbank
- ▲ Finans Pension
- ▲ Finans Invest
- ▲ Finans Leasing
- ▲ Finans Asset Management
- ▲ Finans Factoring

Βουλγαρία

- ▲ United Bulgarian Bank AD
- ▲ Interlease EAD
- ▲ UBB Factoring
- ▲ UBB-Chartis Insurance Company AD
- ▲ UBB-Alico Life Insurance Company AD
- ▲ UBB Insurance Broker AD

ΠΓΔΜ

- ▲ Stopanska Banka AD - Skopje

Αλβανία

- ▲ Banka NBG Albania Sh.A.

Νότιος Αφρική

- ▲ The South African Bank of Athens Ltd

Μάλτα

- ▲ NBG Bank Malta Ltd

Αυστραλία

- ▲ ΕΤΕ Γραφείο Αντιπροσωπείας Σίδνευ
- ▲ ΕΤΕ Γραφείο Αντιπροσωπείας Μελβούρνη

4.2.ΕΤΑΙΡΙΚΗΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η ΕΤΕ λειτουργεί μέσα σε πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που ανταποκρίνεται όχι μόνο στις απαιτήσεις του ελληνικού νόμου αλλά και στις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Στο πλαίσιο των εργασιών του, και σε συμμόρφωση της Τράπεζας με τις διατάξεις του Ν. 3873/2010, το ΔΣ το 2011 ενέκρινε την τροποποίηση των «Κατευθυντήριων Γραμμών Εταιρικής Διακυβέρνησης» της Τράπεζας και τη μετονομασία τους σε «Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης» της ΕΤΕ. Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, περιγράφει αναλυτικά τη δομή και την πολιτική εταιρικής διακυβέρνησης της ΕΤΕ, προάγει τη συνέχεια, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας του ΔΣ, αλλά και γενικότερα της διακυβέρνησης της ΕΤΕ και του Ομίλου. Το 2011 το ΔΣ εφάρμοσε τις αρχές του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης στη μεγάλη τους πλειοψηφία. Κατά τη διάρκεια του 2011 το ΔΣ έλαβε αποφάσεις για την ενδυνάμωση των ανώτατων βαθμίδων της διοικητικής πυραμίδας της Τράπεζας, ενημερώθηκε από εξωτερικό σύμβουλο για θέματα τραπεζικής εταιρικής διακυβέρνησης και τροποποίησε τους κανονισμούς Επιτροπών του, με σκοπό την προσαρμογή τους στις αλλαγές του συστήματος διακυβέρνησης. Από τον Δεκέμβριο του έτους 2011 έως τον Ιανουάριο του έτους 2012, το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποίησε σε βάθος αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς του με την συνδρομή εξωτερικού συμβούλου.

4.2.1. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της ΕΤΕ αποτελείται από επίλεκτα μέλη που συγκαταλέγονται μεταξύ των επιφανών προσωπικοτήτων της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη, με δυνατότητα επανεκλογής, σύμφωνα με τα αναλυτικά οριζόμενα στο νόμο και στο Καταστατικό της Τράπεζας. Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΕΤΕ (μη εκτελεστικός) είναι ο κ. Γεώργιος Ζανιάς, Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας είναι ο κ. Αλέξανδρος Τουρκολιάς και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας είναι ο κ. Πέτρος Χριστοδούλου. Τα υπόλοιπα 11 μέλη του Δ.Σ. είναι μη εκτελεστικά. Ο κ. Αλέξανδρος Μακρίδης, Οικονομολόγος, ορίσθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο, ως εκπρόσωπός του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.3 του άρθρου 1 του ν. 3723/2008. Ο κ. Χαράλαμπος Μάκκας ορίσθηκε εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν. 3864/2010, άρθρο 6, παρ.10. Το 2011 τα μέλη του Δ.Σ. συμμετείχαν συνολικά σε 21 συνεδριάσεις.

4.2.2. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Πέντε επιτροπές έχουν συσταθεί και λειτουργούν σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου. Οι Επιτροπές Ελέγχου, Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, Διαχείρισης Κινδύνων και Στρατηγικής.

1. Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Σκοπός της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να συνδράμει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕ κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του σχετικά με την προσέλκυση, διατήρηση, αξιοποίηση και εξέλιξη στελεχών και προσωπικού υψηλού επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου, την ανάπτυξη αξιοκρατικού πλαισίου αντικειμενικής αξιολόγησης και δίκαιης ανταμοιβής της στελεχιακής απόδοσης και τη δημιουργία και διατήρηση συνεκτικού συστήματος αξιών και κινήτρων με στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της ΕΤΕ και του Ομίλου της.

Η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών ασχολήθηκε κατά τη διάρκεια του 2011 με την ενδυνάμωση των ανώτερων βαθμίδων της διοικητικής πυραμίδας της Τράπεζας, με προαγωγές ανώτατων στελεχών της Τράπεζας και με την τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής. Επί των παραπάνω θεμάτων, η Επιτροπή υπέβαλε σχετικές προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου

Η σύσταση της επιτροπής εγκρίθηκε κατά την υπ' αριθ. 1308/20.7.06 συνεδρίαση του Δ.Σ. της Τράπεζας, βάσει της Π.Δ.Τ.Ε. 2577/9.3.2006. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ. της ΕΤΕ κατά τη διάρκεια του 2011 έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην παρακολούθηση και ανάλυση ανειλημμένων κινδύνων καθώς και στην περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση πολιτικών διαχείρισης κινδύνων. Με βάση εισηγήσεις του Γενικού Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων, η Επιτροπή ασχολήθηκε σε βάθος με την επισκόπηση και την ανάλυση δανειακών χαρτοφυλακίων του Ομίλου καθώς και με την ανάπτυξη πλάνων δράσης σε προϊόντα των οποίων η ποιότητα του χαρτοφυλακίου τους επηρεάστηκε από τη χρηματοοικονομική κρίση. Η Επιτροπή παρακολούθησε την ποιότητα των χαρτοφυλακίων της Τράπεζας και των θυγατρικών εταιρειών της ΝΑ Ευρώπης και της Τουρκίας, μέσω των μηνιαίων αναφορών, καθώς επίσης και τα μεγέθη του κινδύνου αγοράς, τους δείκτες ρευστότητας, τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας και τη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ICAAP), και κατηύθυνε τις αρμόδιες Μονάδες του Ομίλου. Έν μέσω της επικρατούσας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και του δημοσιονομικού προβλήματος που αντιμετωπίζει η Ελλάδα, η Επιτροπή ανέλυσε τις εξελίξεις, ενέκρινε τα προτεινόμενα σχέδια δράσης σε σημαντικούς τομείς όπως η διαχείριση της ρευστότητας του Ομίλου και η αντιμετώπιση της επιδείνωσης της ποιότητας των δανειακών χαρτοφυλακίων.

Η Επιτροπή συζήτησε και ενέκρινε αναπροσαρμογές για πλαίσια ορίων και εγκριτικές ευχέρειες, τις οποίες θεώρησε απαραίτητες για να προσαρμοστεί ο Όμιλος άμεσα και αποτελεσματικά στις συνθήκες της αγοράς στο πλαίσιο της

κρίσης.

Επίσης, παρακολούθησε στενά θέματα εφαρμογής των πολιτικών της Βασιλείας II καθώς και τις προσαρμογές και βελτιώσεις εκ μέρους του Ομίλου σε θέματα Διαχείρισης Κινδύνων.

3. Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει ως σκοπό:

- ▲ την ανασκόπηση της επιμελούς κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου και άλλων σημαντικών στοιχείων και πληροφοριών που προορίζονται για γνωστοποίηση,
- ▲ την υποβολή προτάσεων στο Δ.Σ. για το διορισμό ορκωτού ελεγκτή, για το ύψος της αμοιβής του με σκοπό το διορισμό του από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων,
- ▲ την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας, της αντικειμενικότητας και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του ορκωτού ελεγκτή,
- ▲ την παρακολούθηση της ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας του ορκωτού ελεγκτή σχετικά με την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, καθώς και ως προς το εύλογο του ύψους της αμοιβής του,
- ▲ την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου και τη σχετική ενημέρωση του Δ.Σ.,
- ▲ την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου-Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου.

4. Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων

Σκοπός της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΤΕ είναι να συνδράμει το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της ΕΤΕ στο να διασφαλίζει ότι η σύνθεση, η οργάνωση, οι πολιτικές και οι διαδικασίες του Δ.Σ. βρίσκονται σε πλήρη συμμόρφωση με το νομικό

και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την Τράπεζα και διευκολύνουν την εναρμόνιση της εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, στο πλαίσιο εκπλήρωσης των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων της, ασχολήθηκε κατά το 2011 με την τροποποίηση των Κανονισμών Λειτουργίας Επιτροπών του Δ.Σ. της ΕΤΕ και των Κατευθυντηρίων Γραμμών Εταιρικής Διακυβέρνησης, οι οποίες στη συνέχεια, τροποποιήθηκαν και μετονομάστηκαν «Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης» της ΕΤΕ, και υπέβαλε σχετικές προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή διαδραμάτισε κεντρικό ρόλο στη διαδικασία ορισμού νέων μελών στις Επιτροπές του Δ.Σ. καθώς και διαδοχής μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. και εκλογής νέου.

5. Επιτροπή στρατηγικής

Σκοπός της Επιτροπής Στρατηγικής του Δ.Σ. της Εθνικής Τράπεζας είναι να υποστηρίζει τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. στη διαμόρφωση των στρατηγικών επιλογών του Ομίλου, να βοηθά το Δ.Σ. στη λήψη αποφάσεων σε όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με τη στρατηγική του Ομίλου και να επιβλέπει τακτικά την εφαρμογή της στρατηγικής από τη Διοίκηση του Ομίλου. Η σύσταση της Επιτροπής Στρατηγικής εγκρίθηκε κατά την υπ' αριθ. 1387/29.9.09 συνεδρίαση του Δ.Σ. της Τράπεζας.

Η Επιτροπής Στρατηγικής κατά τη διάρκεια του 2011 έκανε προτάσεις στο Δ.Σ. σχετικά με τον Προϋπολογισμό της Τράπεζας και του Ομίλου για τη χρήση 2011 και τη διαμόρφωση των στρατηγικών επιλογών του Ομίλου. Επίσης, η Επιτροπή ασχολήθηκε με την τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της.

4.2.3. Μετοχική Σύνθεση

Το μετοχικό κεφάλαιο της ΕΤΕ αποτελείται από 956.090.482 κοινές ονομαστικές μετοχές.

Όπως όλες οι ελληνικές εταιρείες, η Τράπεζα υποχρεούται από τον νόμο να τηρεί την αρχή «κάθε μετοχή έχει δικαίωμα μιας ψήφου».

Στα τέλη Δεκεμβρίου 2012, κανένας μέτοχος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) κατείχε ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Απ' όσα γνωρίζει η Τράπεζα, δεν υφίστανται ειδικές συμφωνίες μεταξύ μετόχων της.

Επιπλέον, δεν υφίσταται αμοιβαία συμμετοχή σημαντικού ύψους σε μετοχικό κεφάλαιο μεταξύ ΕΤΕ και άλλης εταιρίας ή ομίλου εταιρειών.

Η Τράπεζα δεν έχει υιοθετήσει μηχανισμούς αυτοπροστασίας από ανεπιθύμητες εξαγορές.

Μετά από αίτηση μετόχων της Τράπεζας που εκπροσωπούν το 5% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της, το ΔΣ της Τράπεζας υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων.

4.2.4. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Μια από τις θεμελιώδεις αξίες και από τις σημαντικότερες αρχές λειτουργίας της Εθνικής Τράπεζας σε όλη τη διάρκεια της ιστορικής της διαδρομής, αποτελεί η συνεισφορά στην πρόοδο και στην ευημερία της ελληνικής κοινωνίας, παράγοντας ιδιαίτερα σημαντικός αφού καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη μακροπρόθεσμη και βιώσιμη επιχειρηματική δράση και επιτυχία της Τράπεζας.

Αποτέλεσμα της υιοθέτησης αυτών των αρχών είναι η ανάπτυξη μιας εταιρικής κουλτούρας από την οποία απορρέει η πρόθεση της Τράπεζας να λειτουργεί με Υπευθυνότητα σε όλους τους τομείς που αποτελούν σημαντικούς άξονες αειφόρου ανάπτυξης και περιλαμβάνουν την Αγορά, τους μετόχους, τους εργαζόμενους, την Κοινωνία και το Περιβάλλον.

Σύμφωνα με τον ορισμό που αναφέρεται στην Πράσινη Βίβλο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2001), "Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η έννοια σύμφωνα με την οποία οι επιχειρήσεις ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς προβληματισμούς στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς αντιλαμβάνονται ότι η υπεύθυνη συμπεριφορά

οδηγεί στην αιεφόρο επιχειρηματική επιτυχία”.

Για την Τράπεζα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούνται “φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις αποφάσεις και τη λειτουργία της, όπως μέτοχοι, πελάτες, εργαζόμενοι, επιχειρηματική κοινότητα, μη κυβερνητικές οργανώσεις, τοπικές κοινωνίες, προμηθευτές, πολιτεία, Μέσα Ενημέρωσης.”

Συμμετοχή των επιχειρήσεων στην κοινωνική πρόοδο

Η επιχειρηματική δραστηριότητα είχε πάντα, ως αφετηρία δράσης, αλλά και πρωταρχικό σκοπό την επίτευξη επαρκούς κέρδους, προκειμένου να μπορεί μια εταιρία να συνεχίζει απρόσκοπτα να λειτουργεί στο περιβάλλον, που έχει επιλέξει να δραστηριοποιείται και να αναπτύσσεται.

Τα τελευταία χρόνια, οι νέες συνθήκες που δημιούργησε η διεθνοποιημένη οικονομία, αναδεικνύουν έντονα την ανάγκη συμμετοχής των επιχειρήσεων στην κοινωνική ανάπτυξη και απαιτούν τη συμβολή των εταιριών στην πρόοδο και την ευημερία των κοινωνιών. Οι κοινωνικά υπεύθυνες εταιρείες οφείλουν να δεσμευτούν σε ότι αφορά τη διαφάνεια, την ποιότητα των υπηρεσιών τους, τη δυνατότητά τους να δημιουργούν, την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, που αποτελούν και τις βασικές αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ). Η ενδοεπιχειρησιακή και εξωγενής διάσταση της ΕΚΕ πρέπει να διαπερνά το σύνολο των δραστηριοτήτων των σύγχρονων επιχειρήσεων.

Εθνική Τράπεζα και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Έχοντας αναλάβει το ρόλο ενός υπεύθυνου “πολίτη” απέναντι στην κοινωνία, σε όλη τη διάρκεια της ιστορικής της διαδρομής από το 1841 μέχρι σήμερα, η Εθνική Τράπεζα αποδεικνύει το διαχρονικό της ενδιαφέρον και την ευαισθησία της σε ό,τι αφορά το σεβασμό στις ανθρώπινες αξίες, την ανάπτυξη της κοινωνίας, τη στήριξη της επιχειρηματικότητας, τη διάσωση και τη διαφύλαξη του ελληνικού πολιτισμού, τη συνεισφορά στα γράμματα και τις τέχνες και την προστασία του περιβάλλοντος.

Κεφάλαιο 5: Ανάλυση Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων

5.1. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ - ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Η Εθνική Τράπεζα διαθέτει μία σειρά στεγαστικών δανείων με ποικίλους όρους. Διατίθενται δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου με ή χωρίς προστασία δόσης (ESTIA Μεικτό, ESTIA Προνόμιο), δάνεια σταθερού επιτοκίου για 1 έτος και στη συνέχεια διατήρηση του σταθερού εναλλακτικά για 3 ή 5 έτη (ESTIA 1+3 Προνόμιο, ESTIA 1+5 Προνόμιο). Εναλλακτικά, τα στεγαστικά δάνεια προσφέρονται και σε ελβετικό φράγκο με επιπρόσθετη προστασία της δόσης από μετατροπές του ελβετικού φράγκου έναντι του ευρώ.

5.2. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ – ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα καταναλωτικά δάνεια που διατίθενται από την Εθνική Τράπεζα δίνουν τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ διαφορετικών όρων όσον αφορά τα επιτόκια, το ύψος του κεφαλαίου ή τους όρους ανταπόδοσης (Προσωπικό Δάνειο "Νέες Ανάγκες", Προσωπικό δάνειο με επιδότηση επιτοκίου, Προσωπικό Δάνειο Ανταπόδοση, Υπερανάληψη). Ακόμη, διατίθενται εξειδικευμένα δανειακά προϊόντα για αγορά αυτοκινήτου (Αυτοκίνητρο), χρηματοδότηση σπουδών (Προσωπικό Δάνειο "ΣΠΟΥΔΑΖΩ", Δάνειο για Μεταπτυχιακούς Φοιτητές) και μεταφορά υπολοίπου δανείων και καρτών (ΑΡΣΗ ΒΑΡΩΝ και ΑΡΣΗ ΒΑΡΩΝ με εξασφαλίσεις). Ταυτόχρονα, παρέχεται μια σειρά χρηματοδοτικών προγραμμάτων για μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εθνικής Τράπεζας

6.1. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ

Με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή αλλιώς των λογιστικών καταστάσεων ο ρόλος της Λογιστικής, τουλάχιστον από τεχνικής απόψεως, τελειώνει.

Σε αυτό το σημείο η Λογιστική έρχεται να παίξει έναν άλλο ρόλο, πιο σπουδαίο ρόλο, ο οποίος έχει να κάνει με τη διερεύνηση, ερμηνεία και εν συνεχεία αξιολόγηση των στοιχείων των λογιστικών αυτών καταστάσεων.

Οι λογιστικές καταστάσεις, οι οποίες αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών, παρέχουν όλα εκείνα τα στοιχεία που χρειάζεται να γνωρίζει ο κάθε ενδιαφερόμενος για την οικονομική μονάδα έτσι ώστε να μπορεί να πάρει τις σωστές αποφάσεις. Ωστόσο για να μπορεί κανείς να έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα για μία επιχειρηματική μονάδα είναι απαραίτητες και κάποιες άλλες πληροφορίες, οι οποίες περιλαμβάνονται στους απολογισμούς, που καταρτίζουν οι επιχειρήσεις, καθώς επίσης και άλλα εξωλογιστικά δεδομένα. Έτσι οι όποιες σημειώσεις που συνοδεύουν τις λογιστικές καταστάσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των τελευταίων και πρέπει να μελετώνται προσεκτικά κατά τη διάρκεια της ανάλυσης και της αξιολόγησης των δεδομένων της οικονομικής μονάδας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η πλέον σημαντική πηγή πληροφοριών για την οικονομική δραστηριότητα μίας επιχείρησης είναι οι βασικές λογιστικές καταστάσεις, δηλαδή ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Σε αυτές τις καταστάσεις παρουσιάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας, οι πηγές προέλευσης των κεφαλαίων της καθώς επίσης και τα οικονομικά αποτελέσματα από τις δραστηριότητές της.

Σε αυτό το σημείο, ωστόσο, θα πρέπει να επισημάνουμε ορισμένα

μειονεκτήματα τα οποία παρουσιάζουν οι λογιστικές καταστάσεις και τα οποία καθιστούν πιο δύσκολο το έργο του αναλυτή. Πιο συγκεκριμένα τα μειονεκτήματα αυτά είναι τα εξής:

1. τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις λογιστικές καταστάσεις είναι συνοπτικά και ανομοιόμορφα, εφόσον για την κατάρτισή τους δεν ακολουθείται κάποιος συγκεκριμένος και υποχρεωτικός τύπος από το σύνολο των οικονομικών μονάδων.
2. Ο χρόνος, που κατά γενικό κανόνα, μεσολαβεί από το τέλος της χρήσεως στην οποία αναφέρονται μέχρι και τη στιγμή που δημοσιεύονται και γίνονται γνωστές στο ευρύ κοινό είναι αρκετά μεγάλος.

Σκοπός:

Προκειμένου να προχωρήσουμε στην ερμηνεία και αξιολόγηση των λογιστικών καταστάσεων απαιτείται μία βασική εξοικείωση με τις βασικές μεθόδους της χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Ανάλογα με το ενδιαφέρον και τις επιδιώξεις των αναλυτών, οι οποίοι μπορεί να είναι οι μέτοχοι, πιστωτές, κρατικές επιχειρήσεις, χρηματιστές κ.ο.κ., το είδος της χρηματοοικονομικής ανάλυσης που απαιτείται διαφοροποιείται.

Ωστόσο, μπορεί να τηρούνται διάφοροι μέθοδοι αναλύσεως δίνοντας κάθε φορά έμφαση σε εκείνα τα στοιχεία που εξυπηρετούν τον επιδιωκόμενο σκοπό. Για παράδειγμα, οι βραχυχρόνιοι πιστωτές μίας οικονομικής μονάδας ενδιαφέρονται, πάνω από όλα, για την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Αυτό συμβαίνει γιατί οι πιστωτές της επιχείρησης ενδιαφέρονται πρωτίστως να εξασφαλίσουν την καταβολή από μέρους της οικονομικής μονάδας τόσο των τόκων όσο και την επιστροφή του δανειακού κεφαλαίου.

Σε αυτή λοιπόν την περίπτωση εκείνο που εξετάζεται είναι η σχέση των κυκλοφοριακών στοιχείων της οικονομικής μονάδας προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της τελευταίας προκειμένου να αξιολογηθεί η τρέχουσα οικονομική της κατάσταση. Στην περίπτωση που έχουμε να κάνουμε με μακροχρόνιους δανειστές, εκείνο που τους ενδιαφέρει

περισσότερο είναι οι μακροχρόνιοι οικονομικοί δείκτες της επιχείρησης, όπως είναι η διάρθρωση των κεφαλαίων της, τα τρέχοντα και μελλοντικά της κέρδη και οι μεταβολές της οικονομικής της θέσης.

Από την πλευρά της, η διοίκηση της επιχείρησης ενδιαφέρεται κυρίως για τη σύνθεση και την διάρθρωση των κεφαλαίων της, καθώς επίσης και για τις προοπτικές και την κερδοφόρα δυναμικότητα αυτής. Αυτό συμβαίνει γιατί οι συγκεκριμένες πληροφορίες επηρεάζουν κατά πολύ το είδος, το μέγεθος καθώς και το κόστος των δανειακών κεφαλαίων, τα οποία η τελευταία μπορεί να αποκτήσει. Επιπλέον μέσω της ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων μπορεί να γίνει μία αξιολόγηση της διοίκησης της οικονομικής μονάδας, κατά πόσο δηλαδή είναι ικανή και αποτελεσματική στην εκτέλεση των καθηκόντων της. Συγχρόνως μπορεί να οδηγήσει στην, έγκαιρη, διάγνωση τυχόν προβλημάτων επιχειρηματικής φύσης καθώς και επίσης και στην πρόβλεψη της οικονομικής θέσης της επιχείρησης στο μέλλον.

Οι εργαζόμενοι στην οικονομική μονάδα, από την μεριά τους, ενδιαφέρονται κυρίως για την μακροχρόνια σταθερότητα και προοπτική της, εφόσον συνδέονται με την ικανότητά της να τους καταβάλλει τις αμοιβές τους και να τους προσφέρει απασχόληση.

Προκειμένου οι παραπάνω ομάδες ενδιαφερομένων να μπορέσουν να προχωρήσουν στην χρηματοοικονομική ανάλυση των στοιχείων των οικονομικών μονάδων, απαραίτητο είναι να κάνουν συγκρίσεις και να υπολογίσουν σχέσεις, οι οποίες και θα αποτελέσουν την βάση πάνω στην οποία θα στηρίξουν τις αποφάσεις τους.

Με αυτόν τρόπο οι όποιες αποφάσεις των ενδιαφερομένων δεν στηρίζονται σε υποθέσεις αλλά σε συγκεκριμένα στοιχεία, με αποτέλεσμα να μειώνεται όσο το δυνατόν περισσότερο η αβεβαιότητα ως προς το αποτέλεσμα που ενυπάρχει σε όλες τις αποφάσεις.

Βεβαίως αυτό δεν σημαίνει ότι και ο ανθρώπινος παράγοντας δεν έρχεται να παίξει τον δικό του ρόλο και να δώσει το δικό του ιδιαίτερο στίγμα στις όποιες αποφάσεις. Όπως ήδη αναφέραμε νωρίτερα, η ανάλυση των λογιστικών

καταστάσεων και η τεχνική που χρησιμοποιείται κάθε φορά, μπορεί να γίνεται από διαφορετική σκοπιά, σύμφωνα πάντα με τον επιδιωκόμενο σκοπό κάθε ενδιαφερόμενου. Έτσι είναι χρήσιμο πριν από κάθε ανάλυση να γίνεται ανακατάταξη και ομαδοποίηση ορισμένων λογαριασμών των λογιστικών καταστάσεων προκειμένου:

- Να μειώνονται εκείνα τα στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν για επεξεργασία και μελέτη.
- Η κατάταξή τους να είναι τέτοια που θα διευκολύνει τις επιδιώξεις του οικονομικού αναλυτή.
- Να υπάρχει η δυνατότητα επιλογής ορισμένων αθροισμάτων, καθώς επίσης και ορισμένων επί μέρους ποσών, με τα οποία να μπορούν να υπολογιστούν ορισμένοι αριθμοδείκτες.

6.2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΑΝΑΛΥΤΩΝ

Όπως ήδη είπαμε παραπάνω ανάλογα με το ποιός διενεργεί την ανάλυση και τι σκοπό επιδιώκει, υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις αναφορικά με την τεχνική που κάθε φορά θα χρησιμοποιηθεί.

Όλοι όσοι ασχολούνται με την τεχνική της ανάλυσης έχοντας σαν σκοπό να λάβουν κάποιες αποφάσεις μπορούν να διακριθούν σε διάφορες κύριες κατηγορίες οι οποίες είναι οι εξής:

1. δανειστές της οικονομικής μονάδας
2. η διοίκηση της οικονομικής μονάδας
3. μέτοχοι – επενδυτές
4. ελεγκτές λογιστικών καταστάσεων
5. οικονομικοί αναλυτές, χρηματιστές
6. αναλυτές σε περιπτώσεις εξαγορών και συγχωνεύσεων
7. διάφορες άλλες ομάδες ενδιαφερομένων

Οι κύριοι σκοποί που επιδιώκονται και η έμφαση που δίνεται στα επί μέρους στοιχεία, κατά την ανάλυση, από κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες

ενδιαφερομένων είναι οι εξής:

6.2.1. Σκοποί δανειστών της οικονομικής μονάδας

Λέγοντας δανειστές της οικονομικής μονάδας εννοούμε όλους εκείνους που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο δανείζουν στην τελευταία χρηματικά κεφάλαια. Η πίστωση που δίνεται από τους προμηθευτές πρώτων υλών και εμπορευμάτων ή από άλλα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες στην επιχείρηση αποτελεί μια μορφή δανεισμού. Επιπλέον μία οικονομική μονάδα μπορεί να δανείζεται, βραχυπρόθεσμα, κεφάλαια από πηγές όπως είναι οι βραχυπρόθεσμοι προμηθευτές της ή να λαμβάνει δάνεια από τράπεζες και άλλους πιστωτικούς οργανισμούς προχωρώντας έτσι σε άντληση των απαραίτητων κεφαλαίων.

Τα συγκεκριμένα κεφάλαια οφείλει η επιχείρηση να τα εξυπηρετεί, με την καταβολή τόκων, καθώς επίσης και να τα επιστρέψει ανεξαρτήτως της οικονομικής της κατάστασης και των αποτελεσμάτων της. Σε εκείνη βεβαίως την περίπτωση που η δραστηριότητα της επιχείρησης συνοδεύεται από ζημιές αυξάνονται οι κίνδυνοι για τους δανειστές της οικονομικής μονάδας, τόσο για την απόδοση τόξων όσο και για την επιστροφή των δανειακών τους κεφαλαίων. Εδώ πρέπει να πούμε ότι η διαφορετική θέση των δανειστών – πιστωτών σε σχέση με τη θέση των επενδυτών – μετόχων, έχει σαν επακόλουθο την διαφορετική ανάλυση των οικονομικών στοιχείων από καθένα από αυτούς.

Οι δανειστές πιστωτές ρίχνουν μεγάλο βάρος στο πόσο ασφάλεια τους εξασφαλίζεται, τόσο για την καταβολή των τόκων όσο και για την επιστροφή του κεφαλαίου τους. Συνεπώς δίνουν μεγάλη σημασία στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής μονάδας, αφού τα τελευταία συνήθως αποτελούν ασφάλεια. Κατά συνέπεια οι δανειστές είναι συντηρητικοί στις εκτιμήσεις τους, σε ό,τι έχει σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας και βασίζονται κατά πολύ στην ανάλυση των οικονομικών της στοιχείων. Έτσι υπολογίζουν την αξία των επί μέρους περιουσιακών της στοιχείων έχοντας σαν βάση τη δυνατότητα ρευστοποιήσεώς τους. Εκτιμούν χρησιμοποιώντας χαμηλότερες τιμές από

εκείνες που εμφανίζονται στον ισολογισμό ή που επιβάλλονται από τις λογιστικές αρχές. Με αυτό τον τρόπο αφήνουν περιθώρια για δυσμενείς καταστάσεις που ενδεχομένως να προκύψουν στο μέλλον. Ανάλογα με τη χρονική διάρκεια των παρεχόμενων πιστώσεων, τον σκοπό τον οποίο χορηγήθηκαν καθώς επίσης και την ασφάλεια την οποία παρέχουν οι μέθοδοι αναλύσεως, οι οποίοι εφαρμόζονται από τους δανειστές καθώς επίσης και τα κριτήρια εκτιμήσεως ποικίλουν. Οι βραχυχρόνιοι δανειστές εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στην βραχυχρόνια οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και πιο συγκεκριμένα στο βαθμό ρευστότητας των κυκλοφοριακών στοιχείων της τελευταίας καθώς επίσης και στην ταχύτητα κυκλοφορίας τους.

Στην περίπτωση των μακροχρόνιων δανείων επιδιώκεται μία λεπτομερέστερη ανάλυση των στοιχείων, η οποία παρέχει προβλέψεις για τις μελλοντικές εισροές κεφαλαίων, την οικονομική θέση της οικονομικής μονάδας σύμφωνα με ορισμένες προϋποθέσεις, την δυνατότητα της τελευταίας να διατηρεί τη συγκεκριμένη οικονομική κατάσταση και κάτω από διαφορετικές οικονομικές συνθήκες καθώς επίσης και τη δυναμικότητα των κερδών της. Και αυτό γιατί τα κέρδη μιας επιχείρησης πριν τις αποσβέσεις αποτελούν την κύρια και πιο επιθυμητή πηγή εξυπηρέτησης και εξόφλησης των δανειακών της κεφαλαίων. Γενικότερα οι δανειστές μιας επιχείρησης ενδιαφέρονται για τη διάρθρωση των κεφαλαίων της, προκειμένου να γνωρίζουν το βαθμό ασφαλείας που απολαμβάνουν. Κατά συνέπεια, η σχέση ιδίων προς δανειακά (ξένα) κεφάλαια αποτελεί ένδειξη της επάρκειας ή όχι των ιδίων κεφαλαίων μιας οικονομικής μονάδας, καθώς επίσης και του βαθμού ασφαλείας που οι πιστωτές της απολαμβάνουν στην περίπτωση μελλοντικών ζημιών. Επιπλέον η σχέση αυτή μαρτυρά τη συμπεριφορά της διοίκησης μιας οικονομικής μονάδας και φανερώνει αν αυτή επιλέγει τον δανεισμό, από την προσφυγή στην κεφαλαιαγορά για άντληση κεφαλαίων με έκδοση νέων μετοχών.

6.2.2. Σκοποί της Διοικήσεως της οικονομικής μονάδας

Το σημαντικότερο εργαλείο στα χέρια της διοίκησης μιας οικονομικής μονάδας είναι η οικονομική ανάλυση των στοιχείων της. Αυτό συμβαίνει γιατί η διοίκηση ενδιαφέρεται να προσδιορίσει την οικονομική της κατάσταση, την

κερδοφόρα δυναμικότητά της καθώς επίσης και την εξέλιξή της μελλοντικά. Οι διοικούντες την οικονομική μονάδα βρίσκονται σε πλεονεκτικότερη θέση, σε σχέση με την προηγούμενη ομάδα, μιας και συνδέονται άμεσα με αυτήν και μπορούν να έχουν συνεχή πρόσβαση στα βιβλία της. Έτσι η ανάλυσή τους μπορεί να γίνει σε μεγαλύτερο βαθμό και να περιλαμβάνει τη μελέτη, συστηματικά, κάποιων συγκεκριμένων αριθμοδεικτών που προκύπτουν από τις σχέσεις διαφόρων οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης και την τάση τους, ούτως ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων, εγκαίρως. Συνεπώς, στόχος της διοίκησης είναι ο διαρκής έλεγχος και η παρατήρηση της οικονομικής μονάδας από τη σκοπιά των εκτός αυτής τρίτων, δηλαδή των δανειστών και των επενδυτών-μετόχων. Με αυτόν τον τρόπο η διοίκηση οδηγείται στην δημιουργία χρήσιμων συμπερασμάτων αναφορικά με την οικονομική κατάσταση και τη δραστηριότητα της επιχείρησης, γεγονός που την καθιστά ικανή στο να λάβει τα καταλληλότερα μέτρα για την αντιμετώπιση δυσμενών συνθηκών, που ενδέχεται να προκύψουν στο μέλλον.

6.2.3. Σκοποί Επενδυτών – Μετόχων

Τα επιχειρηματικά κεφάλαια των επενδυτών, που κατά κανόνα είναι και μέτοχοι μιας οικονομικής μονάδας, είναι εκείνα που εκτίθενται στους περισσότερους κινδύνους και κατά συνέπεια αποτελούν ασπίδα προστασίας για τα δανειακά κεφάλαια της οικονομικής μονάδας. Οι επενδυτές – μέτοχοι αποσκοπούν στη λήψη κάποιου ποσού (μερίσματος) από τη διανομή των κερδών, εφόσον βεβαίως η οικονομική μονάδα πραγματοποιεί κέρδη, και αφού πρώτα τακτοποιηθούν οι δανειστές της τελευταίας. Οι παραπάνω προκειμένου να προχωρήσουν στην ανάλυση των στοιχείων μίας επιχείρησης χρειάζονται γενικότερες πληροφορίες, σε σχέση με τους ενδιαφερόμενους των άλλων κατηγοριών. Οι μέτοχοι έχοντας επενδύσει κεφάλαια στην επιχείρηση ενδιαφέρονται για το σύνολο της δραστηριότητάς της και πιο συγκεκριμένα την οικονομική της κατάσταση, τη διάρθρωση των κεφαλαίων της, καθώς επίσης και την κερδοφόρα δυναμικότητά της, αφού όλα τα παραπάνω είναι απαραίτητα για την εκτίμηση της αξίας των μετοχών μίας οικονομικής

μονάδας. Συγχρόνως ενδιαφέρεται για τα κέρδη που η επιχείρηση εμφανίζει μελλοντικά και την εξέλιξή τους διαχρονικά και γενικότερα για την σπουδαιότητά της μέσα στον κλάδο. Παράλληλα όμως θα πρέπει να εκτιμήσουν και άλλους παράγοντες που έμμεσα επηρεάζουν τη δραστηριότητα της επιχείρησης, όπως για παράδειγμα είναι η γενικότερη οικονομική κατάσταση, η ανταγωνιστικότητα που παρουσιάζουν τα προϊόντα της, η ποιότητα και η ικανότητα της διοικητικής της ομάδας και η θέση που κατέχει ο κλάδος γενικότερα μέσα στην οικονομία. Πιο συγκεκριμένα ο επενδυτής – μέτοχος αποβλέπει:

- Στη λήψη ενός μερίσματος μελλοντικά, διαρκούσης της επενδύσεως των κεφαλαίων του.
- Στην πιθανότητα λήψης κάποιων δικαιωμάτων από τη διανομή αποθεματικών της εταιρίας.
- Σε μία αυξημένη τιμή, την οποία ευελπιστεί ότι θα έχουν οι μετοχές στην Αγορά, προκειμένου να πραγματοποιήσει κέρδη κεφαλαίου. Ωστόσο, επειδή η ανάλυση για την εκτίμηση της αξίας των μετοχών μίας οικονομικής μονάδας, έτσι ώστε να παρθούν αποφάσεις για νέα αγορά τίτλων, ή ακόμα και πώληση των ήδη κατεχόμενων, είναι μία εργασία αρκετά περίπλοκη είναι απαραίτητο να γίνεται από ειδικούς αναλυτές επενδύσεων.

6.2.4. Σκοποί των Ελεγκτικών Λογιστικών καταστάσεων

Οι ελεγκτές ασχολούνται με τα οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων και πιο συγκεκριμένα με τον έλεγχο τους προκειμένου να εντοπίσουν τυχόν, ηθελημένα ή μη, σφάλματα καθώς επίσης και ατασθαλίες τα οποία αν δεν εντοπισθούν δίνουν μία εσφαλμένη εικόνα της οικονομικής μονάδας, κάτι που έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις γενικά παραδεκτές αρχές της Λογιστικής.

6.2.5. Σκοποί των λοιπών ομάδων ενδιαφερομένων

Την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων χρησιμοποιούν και άλλες ομάδες, οι οποίες αναλόγως με το σκοπό τους εστιάζουν την προσοχή τους στα ανάλογα επιμέρους στοιχεία. Επομένως είναι πιθανό οι εφοριακοί ελεγκτές να

ενδιαφέρονται για την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων στην περίοδο ελέγχου εσόδων του κράτους από φόρους των οικονομικών μονάδων. Επιπλέον οι συνδικαλιστικές ενώσεις ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν τη μέθοδο ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων προκειμένου να αξιολογήσουν την οικονομική κατάσταση της οικονομικής μονάδας, ούτως ώστε να προχωρήσουν στην υπογραφή συλλογικής σύμβασης εργασίας και να επιδιώξουν να επιτύχουν όσο το δυνατό ευνοϊκότερους όρους εργασίας και αμοιβών για τα μέλη τους.

6.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

6.3.1. Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας δείχνει το μέτρο ρευστότητας μίας οικονομικής μονάδας καθώς επίσης και το περιθώριο ασφάλειας που διατηρεί η διοίκησή της, προκειμένου να μπορεί να αντιμετωπίσει μία τυχόν ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή κεφαλαίων κίνησης. Προκύπτει διαιρώντας το σύνολο των κυκλοφοριακών στοιχείων δηλαδή το σύνολο των Διαθεσίμων + Απαιτήσεων + Αποθεμάτων μίας οικονομικής μονάδας με το σύνολο των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της δηλαδή πιστώσεις προμηθευτών, φόροι πληρωτέοι, βραχυπρόθεσμα δάνεια, μερίσματα πληρωτέα, προκαταβολές πελατών κ.α. Συνεπώς :

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{Γενικής} \\ \text{Ρευστότητας} \end{array} = \frac{\text{Διαθέσιμο} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Ένας μεγάλος αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας φανερώνει μία ευνοϊκή κατάσταση της οικονομικής μονάδας, τουλάχιστον από πλευράς ρευστότητας. Κατά την μελέτη του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη και κάποιες άλλες κατηγορίες οι οποίες αποτελούν το κυκλοφορούν ενεργητικό και το ποσοστό συμμετοχής κάθε μίας στο σύνολο αυτού. Και αυτό

γιατί μία επιχείρηση που διαθέτει μεγαλύτερο ποσοστό σε μετρητά είναι σε ευνοϊκότερη θέση, από άποψη ρευστότητας, από μία άλλη που διαθέτει μεγαλύτερο ποσοστό σε αποθέματα, ακόμη και αν έχουν τον ίδιο αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης πρέπει να συνδυάζεται και με άλλους αριθμοδείκτες προκειμένου οι πληροφορίες που δίνει να ανταποκρίνονται όσο το δυνατόν περισσότερο στην πραγματικότητα. Τέτοιοι αριθμοδείκτες είναι οι εξής:

1. Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας χορήγησης πιστώσεων ή είσπραξης απαιτήσεων.
2. Ο αριθμοδείκτης καθαρών πωλήσεων προς καθαρά κεφάλαια κίνησης.
3. Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων.

Στην περίπτωση που έχουμε έναν υψηλό αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας δεν είναι απαραίτητος ο υπολογισμός των παραπάνω αριθμοδεικτών, όμως θα πρέπει να τονίσουμε ότι επειδή το ύψος του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως είναι το είδος της οικονομικής μονάδας, η ποιότητα των κυκλοφοριακών της στοιχείων, η ευκαμψία των αναγκών της σε κεφάλαια κίνησης κ.α. θα πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με τους παραπάνω παράγοντες. Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας αποτελεί ένδειξη του βαθμού ασφαλείας, με τον οποίο βραχυχρόνιες πιστώσεις μπορούν να χορηγηθούν στην οικονομική μονάδα από τους πιστωτές της, δηλαδή αντισταθμίζει την τρέχουσα ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεών της. Ωστόσο, δεν αποκλείεται μία οικονομική μονάδα παρά το γεγονός ότι έχει έναν υψηλό αριθμοδείκτη να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να πούμε ότι επειδή το κεφάλαιο κίνησης δείχνει το όριο ασφαλείας των βραχυπρόθεσμων πιστωτών, όσο μεγαλύτερο είναι το τελευταίο σε σχέση με τις τρέχουσες υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας τόσο πιο ευνοϊκή είναι η θέση της οικονομικής μονάδας αφού έχει τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται:

1. Στην πληρωμή των τρεχουσών υποχρεώσεών της, των σταθερών δαπανών, των απαιτητών τόκων και μερισμάτων και

2. Στην απορρόφηση τυχόν τρεχουσών ζημιών κλπ.

Η επάρκεια ή όχι κεφαλαίου κίνησης σε μία οικονομική μονάδα εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι:

1. Ο χρόνος είσπραξης των απαιτήσεων και η ταχύτητα είσπραξής τους.
2. Οι όροι παροχής πιστώσεων.
3. Η ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων της οικονομικής μονάδας.
4. Το είδος και η ηλικία της οικονομικής μονάδας.
5. Η ποιότητα της διοίκησης.
6. Η εποχικότητα ή μη της οικονομικής μονάδας και η διάρκεια του επιχειρηματικού κύκλου.
7. Τα χαρακτηριστικά του γενικού χρηματοδοτικού της προγράμματος.
8. Αν η οικονομική μονάδα βρίσκεται σε στάδιο επέκτασης ή όχι.
9. Η κερδοφόρα δυναμικότητά της.

Μία διαχρονική μείωση του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας αποτελεί ένδειξη ότι αρχίζει να αναπτύσσεται μία δυσμενής κατάσταση για αυτήν, τουλάχιστον σε ότι έχει να κάνει με την ικανότητά της να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Ωστόσο, υπάρχει και εκείνη η περίπτωση που μία πτωτική εικόνα μπορεί να οφείλεται σε μία πιο ορθολογική χρησιμοποίηση του υπάρχοντος κεφαλαίου κίνησης.

6.3.2. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας του ενεργητικού μίας οικονομικής μονάδας δείχνει το βαθμό που χρησιμοποιούνται τα στοιχεία του ενεργητικού σε σχέση με τις πωλήσεις της. Προκύπτει διαιρώντας το σύνολο των καθαρών πωλήσεων μίας οικονομικής μονάδας με το σύνολο των περιουσιακών της στοιχείων, τα οποία χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης χρήσης για την πραγματοποίηση των πωλήσεών της. Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού} = \frac{\text{Σύνολο Πωλήσεων}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Μέσα από την παρακολούθηση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη ο οικονομικός αναλυτής μπορεί να γνωρίζει αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση

κεφαλαίων στην οικονομική μονάδα, πάντα σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποιεί. Βλέποντας έναν υψηλό αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού καταλαβαίνουμε ότι η οικονομική μονάδα προβαίνει σε εντατική χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων, προκειμένου να πραγματοποιήσει τις πωλήσεις της. Στην αντίθετη περίπτωση, όταν δηλαδή βλέπουμε έναν χαμηλό αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού καταλαβαίνουμε ότι η οικονομική μονάδα δεν πραγματοποιεί εντατική χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να αυξήσει το βαθμό χρησιμοποίησης αυτών ή να προχωρήσει σε ρευστοποίηση μέρους των περιουσιακών της στοιχείων. Προκειμένου να δίνει περισσότερες πληροφορίες αυτός ο αριθμοδείκτης θα πρέπει να συγκρίνεται με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδο στον οποίο ανήκει η οικονομική μονάδα. Μία άνοδος που μπορεί να παρουσιάσει ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αποτελεί ένδειξη ότι η οικονομική μονάδα χρησιμοποιεί πιο εντατικά τα στοιχεία του ενεργητικού της. Ενώ αντίθετα μία μείωση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη αποτελεί ένδειξη ότι η οικονομική μονάδα χρησιμοποιεί σε μικρότερο βαθμό τα στοιχεία του ενεργητικού της, που ενδέχεται να συνεπάγεται υπερεπένδυση κεφαλαίων στα στοιχεία του ενεργητικού, κάτι που μπορεί να αποβεί εις βάρος της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης.

6.3.3. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξης Απαιτήσεων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων δείχνει πόσες φορές εισπράττονται, κατά μέσο όρο, οι απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας μέσα στη διάρκεια της λογιστικής χρήσης. Προκύπτει διαιρώντας την αξία των πωλήσεων (πιστωτικών) μίας οικονομικής μονάδας, μέσα στη λογιστική χρήση, με το μέσο όρο των απαιτήσεών της (λέγοντας απαιτήσεις εννοούμε τις φορτωτικές εισπρακτέες, τις συναλλαγματικές, τα γραμμάτια και απαιτήσεις με ανοιχτούς λογαριασμούς). Επειδή συμβαίνει συχνά να μην προκύπτουν στοιχεία για το ύψος των πιστωτικών πωλήσεων, μίας επιχείρησης, καθώς επίσης και για την αξία των χορηγούμενων πιστώσεων, οι αναλυτές συνηθίζουν να λαμβάνουν υπόψη τους τις καθαρές πωλήσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης και το σύνολο των απαιτήσεων, όπως εμφανίζονται στον

ισολογισμό (στο τέλος της χρήσης). Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά τις απαιτήσεις οι αναλυτές παίρνουν τον μέσο όρο των απαιτήσεων, της αρχής και του τέλους χρήσης. Δηλαδή (Απαιτήσεις Αρχής + Απαιτήσεις Τέλους) / 2. Χρησιμοποιούνε αυτή τη μέθοδο γιατί οι απαιτήσεις που εμφανίζονται στο τέλος της χρήσης (στον ισολογισμό) δεν αποδίδουν μία αντιπροσωπευτική εικόνα για το ύψος των τελευταίων κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης.

$$\text{Συνεπώς : Αριθμοδείκτης Ταχύτητας} = \frac{\text{Σύνολο Πωλήσεων}}{\text{Εισπράξεως Απαιτήσεων Απαιτήσεις}}$$

6.3.4. Αριθμοδείκτης Κάλυψης Τόκων

Ο αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων δείχνει πόσες φορές οι τόκοι καλύπτονται από τα καθαρά κέρδη της οικονομικής μονάδας. Δηλαδή εκφράζει τη σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών της οικονομικής μονάδας και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται, μέσα στη λογιστική χρήση, για τα ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια. Επιπλέον μπορούμε να πούμε ότι αποτελεί ένα μέτρο της δανειακής κατάστασης σε σχέση με την κερδοφόρα της δυναμικότητα. Προκύπτει διαιρώντας τα καθαρά κέρδη εκμετάλλευσης προ των φόρων και των τόκων των ξένων κεφαλαίων με το σύνολο των τόκων των ξένων κεφαλαίων. Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης Καλύψεως Τόκων} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμετάλλευσης προ φόρων και τόκων}}{\text{Σύνολο Τόκων}}$$

Αποτελεί ένδειξη για το περιθώριο ασφαλείας που απολαμβάνουν οι μακροχρόνιοι, πιστωτές της οικονομικής μονάδας και κατά συνέπεια παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους τελευταίους, αφού μπορούν να γνωρίζουν την ικανότητα της οικονομικής μονάδας να εξοφλεί τους τόκους των δανειακών κεφαλαίων από τα κέρδη της. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης αυτός τόσο μεγαλύτερη είναι και η ικανότητα της οικονομικής μονάδας να εξοφλεί τους τόκους της και κατά συνέπεια τόσο μικρότερος είναι ο κίνδυνος για τους πιστωτές της. Ουσιαστικά αντικατοπτρίζει τη στάση της

οικονομικής μονάδας έναντι του αναλαμβανομένου επιχειρηματικού κινδύνου. Όσο μικρότερος είναι, τόσο μεγαλύτερος είναι ο δανεισμός της επιχείρησης και τόσο μεγαλύτερη η πιθανότητα αποτυχίας της. Ο δείκτης αυτός σε συνδυασμό με την παρακολούθηση του μέσου δείκτη του κλάδου στον οποίο ανήκει η οικονομική μονάδα έχει μεγάλη πληροφοριακή αξία. Το ιδανικό μέγεθος για τον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη έχει να κάνει με τη σταθερότητα των κερδών και το είδος της οικονομικής μονάδας. Για τον υπολογισμό του είναι απαραίτητο να είναι γνωστοί οι τόκοι των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, το ύψος των δανειακών κεφαλαίων και επιπλέον ο χρόνος παραμονής των παραπάνω κεφαλαίων στην διάθεση της οικονομικής μονάδας.

6.3.5. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Πρόκειται για έναν ακόμη σημαντικό αριθμοδείκτη, ο οποίος παρουσιάζει την κερδοφορία μίας επιχείρησης και μαρτυράει κατά πόσο πραγματοποιήθηκε ο στόχος της για ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα. Προκύπτει αν διαιρέσουμε τα καθαρά λειτουργικά κέρδη χρήσης με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης (μετοχικό κεφάλαιο + αποθεματικά).

Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων} = 100 \times \frac{\text{Καθαρά Λειτουργικά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$$

Επειδή πολλές φορές, μέσα στη διάρκεια της χρήσης, παρατηρείται αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης με ποικίλους τρόπους, όπως για παράδειγμα είναι η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με μετρητά ή η αναπροσαρμογή της αξίας των περιουσιακών στοιχείων, είναι απαραίτητος ο, εκ νέου, υπολογισμός του ύψους των ιδίων κεφαλαίων που απασχολήθηκαν στη διάρκεια της λογιστικής χρήσης. Για αυτόν τον υπολογισμό λαμβάνουμε υπόψη το χρονικό εκείνο σημείο στο οποίο μεταβλήθηκαν τα ίδια κεφάλαια καθώς επίσης και το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί έως το τέλος της λογιστικής χρήσης. Πιο συγκεκριμένα δύο είναι οι επικρατέστεροι μέθοδοι

που χρησιμοποιούνται και είναι οι εξής :

1. Πραγματικό Ύψος των Ιδίων Κεφαλαίων
2. Μέσος Όρος των Ιδίων Κεφαλαίων

Για να χρησιμοποιήσουμε την πρώτη μέθοδο, δηλαδή αυτή του πραγματικού ύψους των ιδίων κεφαλαίων, θα πρέπει να γνωρίζουμε τον ακριβή χρόνο που μεταβλήθηκαν τα ίδια κεφάλαια. Έτσι μπορούμε να υπολογίσουμε με μεγάλη ακρίβεια τον πραγματικό χρόνο χρησιμοποίησης των νέων κεφαλαίων.

Πιο συγκεκριμένα προσθέτουμε στο αρχικό μας κεφάλαιο (σε αυτό που είχαμε δηλαδή στην αρχή της λογιστικής χρήσης) το γινόμενο των νέων κεφαλαίων επί τον αριθμό των ημερών ή των μηνών που αυτά χρησιμοποιήθηκαν από την επιχείρηση και το ποσό αυτό το διαιρούμε με τον αριθμό των ημερών ή των μηνών χρήσης. Με αυτό τον τρόπο γνωστοποιείται σε μας το πραγματικό ύψος των συνολικών κεφαλαίων που χρησιμοποιήθηκαν από την επιχείρηση, μέσα στη λογιστική χρήση. Συνεπώς:

$$\text{Πραγματικό ύψος συνολικών κεφαλαίων} = \frac{\text{Αρχικό κεφάλαιο} + 12 \text{ μήνες ή } 365 \text{ ημέρες}}{\text{Μεταβολή ιδίων κεφαλ. Χ αριθμό μην.}}$$

Στην περίπτωση που παρατηρείται αξιοσημείωτη διαφορά μεταξύ των κεφαλαίων αρχής και τέλους χρήσης, αλλά δεν γνωρίζουμε τον ακριβή χρόνο μεταβολής τους χρησιμοποιούμε την δεύτερη περίπτωση, δηλαδή αυτή του μέσου όρου των ιδίων κεφαλαίων. Εδώ, προκειμένου να υπολογίσουμε το πραγματικό ύψος των χρησιμοποιούμενων κεφαλαίων στη διάρκεια της λογιστικής χρήσης, λαμβάνουμε τον μέσο όρο των κεφαλαίων στην αρχή και στο τέλος της λογιστικής χρήσης και διαιρούμε το άθροισμά τους με δύο. Δηλαδή κάνουμε την υπόθεση ότι η εισροή νέων κεφαλαίων έλαβε χώρα στα μέσα της λογιστικής χρήσης. Συνεπώς :

$$\text{Πραγματικό ύψος Ιδίων κεφαλαίων ή διαφορετικά Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων κεφαλαίων} = 100 \times \frac{\text{Μέσο ύψος ιδίων κεφαλαίων}}{\text{Καθαρά Λειτουργικά Κέρδη}}$$

6.3.6. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνολικών Απασχολούμενων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας απασχολούμενων κεφαλαίων μας δείχνει την αποδοτικότητα μίας οικονομικής μονάδας, ανεξάρτητα από τις πηγές προελεύσεως των κεφαλαίων της. Παράλληλα μας δείχνει :

- α) την ικανότητα της οικονομικής μονάδας για πραγματοποίηση κερδών
- β) τον τρόπο που η διοίκηση κάνει χρήση των ιδίων και ξένων κεφαλαίων
- γ) το αποτέλεσμα που πετυχαίνει

Δηλαδή ο αριθμοδείκτης αυτός μας ενημερώνει για την κερδοφόρα δυναμικότητα των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων (ιδίων και ξένων) στην επιχείρηση, είτε για το σύνολο της τελευταίας είτε για τμήματά της. Προκύπτει αν διαιρέσουμε τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης (πριν αφαιρέσουμε τους τόκους και τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά έξοδα) με τα συνολικά απασχολούμενα σε αυτήν κεφάλαια για τη συγκεκριμένη χρήση.

Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης Αποδοτ. Απασχολούμενων Κεφαλαίων} = 100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμ/σης + Χρημ/κά έξοδα}}{\text{Σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων}}$$

Εδώ πρέπει να διευκρινίσουμε ότι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης θεωρείται από τους σημαντικότερους για τους εξής λόγους :

1. Ο υπολογισμός της αποδοτικότητας αποτελεί, του κατά σύνολο κάποιου των τρόπου, απασχολούμενων κεφαλαίων κατευθυντήρια γραμμή στις περιπτώσεις που μία επιχείρηση σκοπεύει να προχωρήσει στην εξαγορά άλλης ή άλλων επιχειρήσεων ή έστω να αναλάβει νέες δραστηριότητες.
2. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μπορεί εύκολα να μηδενιστεί σε εκείνη την περίπτωση που η οικονομική μονάδα αντιμετωπίζει μία κρίση.
3. Ένας μόνιμα χαμηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων μπορεί να αποτελεί ένδειξη για ενδεχόμενη διακοπή της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας.
4. Αν ο αριθμοδείκτης αυτός είναι χαμηλότερος από το κόστος των δανειακών κεφαλαίων, μία αύξηση αυτών θα προκαλέσει την μείωση των

κερδών ανά μετοχή της οικονομικής μονάδας.

6.3.7. Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης

Ο αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης μετρά την επίδραση που έχουν τα ξένα, δανειακά, κεφάλαια στα κέρδη μίας οικονομικής μονάδας. Προκύπτει διαιρώντας την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης με την αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων στην οικονομική μονάδα κεφαλαίων. Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης} = \frac{\text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων}}{\text{Αποδοτικότητα Συνολικά Απασχ. Κεφαλαίων}}$$

Η επίδραση των δανειακών κεφαλαίων στα κέρδη μίας οικονομικής μονάδας είναι θετική και επωφελής, όταν η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερη από την αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων. Μέσα από τη διαφορά αυτή βλέπουμε την επίδραση που ασκεί η χρησιμοποίηση των δανειακών κεφαλαίων επάνω στην αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής μονάδας. Όταν ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης είναι μεγαλύτερος από τη μονάδα η χρησιμοποίηση των ξένων κεφαλαίων είναι επωφελής για την οικονομική μονάδα. Στην αντίθετη περίπτωση που είναι μικρότερος της μονάδας η επίδραση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της οικονομικής μονάδας είναι αρνητική, που σημαίνει ότι η επιχείρηση δανείζεται με επαχθείς όρους. Τέλος όταν είναι ίσος με τη μονάδα η επίδραση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της οικονομικής μονάδας είναι μηδενική.

6.3.8. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την αποδοτικότητα των συνολικών περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής μονάδας, καθώς επίσης και των επί μέρους τμημάτων αυτής ενώ συγχρόνως αποτελεί είδος αξιολογήσεως και ελέγχου της διοικήσεώς της. Προκύπτει διαιρώντας το σύνολο των λειτουργικών κερδών της χρήσης με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων,

δηλαδή το σύνολο του ενεργητικού, που παίρνουν μέρος στην πραγματοποίηση των συγκεκριμένων κερδών.

Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης Καθαρά Κέρδη Εκμ/σης + Χρημ/κά έξοδα} \\ \text{Αποδοτικότητας} = 100 \times \frac{\text{Ενεργητικού}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων δεν συμπεριλαμβάνονται οι συμμετοχές καθώς και άλλες παρόμοιες επενδύσεις, αφού αυτές δεν συντελούν στη δημιουργία λειτουργικών κερδών. Στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης μεταβληθεί η συνολική αξία των περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής μονάδας, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του ενεργητικού, κατά την έναρξη και κατά τη λήξη της. Με αυτόν τον τρόπο υπολογίζεται το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που πράγματι απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης.

Ενεργητικό αρχής + Ενεργητικό τέλους

2

Μέσω του υπολογισμού του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη μπορούμε να:

1. Συγκρίνουμε την αποδοτικότητα μίας οικονομικής μονάδας με την αποδοτικότητα άλλων επιχειρήσεων ή άλλων μορφών επενδύσεων. Παρακολουθούμε την διαχρονική αποδοτικότητα της οικονομικής μονάδας σε σύγκριση με άλλα αντίστοιχα μεγέθη άλλων ομοειδών επιχειρήσεων.
2. Να διερευνούμε τις αιτίες της μεταβολής του διαχρονικά.

6.3.9. Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους

Ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους δείχνει το μικτό κέρδος που απολαμβάνει μία οικονομική μονάδα από την πώληση προϊόντων αξίας 100 δραχμών. Προκύπτει διαιρώντας τα μικτά κέρδη χρήσης με τις καθαρές πωλήσεις αυτής. Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{μικτού περιθωρίου} \\ \text{ή μικτού κέρδους} = 100 \times \frac{\text{Μικτά κέρδη χρήσης}}{\text{Κύκλος Εργασιών}}$$

Ένας δεύτερος τρόπος υπολογισμού του ποσοστού μικτού κέρδους είναι εάν από την αξία πώλησης αφαιρέσουμε το κόστος πωληθέντων και τη διαφορά την εκφράσουμε σε ποσοστό επί τοις εκατό της αξίας πώλησης. Βεβαίως αυτός ο τρόπος υπολογισμού είναι εφικτός μόνο στην περίπτωση που η οικονομική μονάδα προβαίνει σε δημοσίευση του κόστους πωληθέντων. Έτσι ο αριθμοδείκτης κόστους πωληθέντων θα προκύπτει αν διαιρέσουμε το κόστος πωληθέντων προϊόντων με τις καθαρές πωλήσεις, της συγκεκριμένης περιόδου. Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{κόστους} \\ \text{πωληθέντων} \\ \text{προς καθαρές} \\ \text{πωλήσεις} = 100 \times \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Κόστος Πωληθέντων}}$$

Μέσω του αριθμοδείκτη μικτού περιθωρίου μπορούμε να γνωρίζουμε τόσο τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μίας επιχείρησης, όσο και την πολιτική τιμών που ακολουθεί. Ένα αρκετά υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους θεωρείται μία πολύ ευνοϊκή ένδειξη για την πορεία της επιχείρησης, αφού έχει τη δυνατότητα να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδά της, ενώ παράλληλα της απομένει ικανοποιητικό καθαρό κέρδος, σε σχέση πάντα με τις πωλήσεις τις και τα ίδια κεφάλαια που απασχολεί. Εδώ πρέπει να διευκρινίσουμε ότι ενδέχεται μία επιχείρηση να θέσει σκόπιμα ένα χαμηλό περιθώριο κέρδους, στοχεύοντας σε αύξηση του όγκου των πωλήσεών της και διεύρυνσης της παρουσίας της στην Αγορά. Τέλος να αναφέρουμε και την περίπτωση εκείνη ενός χαμηλού αριθμοδείκτη, ο οποίος μπορεί να αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση έχει προβεί σε επενδύσεις, οι οποίες όμως δεν δικαιολογούνται από το ύψος των πωλήσεών της, γεγονός που ενδέχεται να προκαλέσει αυξημένο κόστος παραγωγής των προϊόντων της. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι, μέσα από την μελέτη των δύο παραπάνω αριθμοδεικτών ο αναλυτής μπορεί να εμβαθύνει περισσότερο στην εσωτερική λειτουργία της οικονομικής μονάδας. Εάν ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους παρουσιάζει κάμψη διαχρονικά, ενώ ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους παραμένει

σταθερός, παρέχεται η πληροφορία ότι το κόστος πωληθέντων αυξάνεται δυσανάλογα σε σχέση με τα έσοδα πωλήσεων. Κάτι τέτοιο μπορεί να οφείλεται σε συμπίεση των τιμών πώλησης ή σε μείωση της παραγωγικότητας των συντελεστών που συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία. Εάν ο αριθμοδείκτης μικτού παραμένει σταθερός, ενώ ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους παρουσιάζει κάμψη, παρέχεται η πληροφορία ότι τα έξοδα λειτουργίας της οικονομικής μονάδας αυξάνονται δυσανάλογα σε σχέση με τις πωλήσεις της.

6.3.10. Αριθμοδείκτης Καθαρού Κέρδους

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που πετυχαίνει η οικονομική μονάδα από τις πωλήσεις της, δηλαδή μας πληροφορεί για το κέρδος που έχει από τις λειτουργικές της δραστηριότητες. Προκύπτει διαιρώντας τα καθαρά λειτουργικά κέρδη μίας περιόδου με το σύνολο των καθαρών πωλήσεων της ίδιας περιόδου. Στα καθαρά λειτουργικά κέρδη δεν περιλαμβάνονται τα τυχόν μη λειτουργικά έσοδα και κέρδη, όπως είναι για παράδειγμα προσωρινές επενδύσεις ή κληρώσεις λαχνών κ.λ.π., καθώς επίσης και τα μη λειτουργικά έξοδα και ζημιές, όπως είναι για παράδειγμα ζημιές από πυρκαγιά. Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους} = 100 \times \frac{\text{Καθαρά λειτουργικά Κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$$

Ωστόσο, ενδέχεται τα συγκεκριμένα στοιχεία να επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό το τελικό αποτέλεσμα και για αυτό το λόγο αρκετές φορές προκειμένου να υπολογίσουμε τον παραπάνω αριθμοδείκτη λαμβάνουμε υπόψη τα καθαρά κέρδη της χρήσης. Τα τελευταία προκύπτουν προσθέτοντας τα διάφορα έσοδα και αφαιρώντας τα διάφορα έξοδα. Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους} = 100 \times \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Καθαρά Κέρδη Χρήσης}}$$

Όσο μεγαλύτερος είναι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους

τόσο πιο επικερδής είναι η οικονομική μονάδα. Πρόκειται για έναν αριθμοδείκτη πολύ σημαντικό, αφού τόσο η διοίκηση της επιχείρησης όσο και πολλοί αναλυτές βασίζουν τις προβλέψεις τους για τα μελλοντικά καθαρά κέρδη της τελευταίας επί του προβλεπόμενου ύψους των πωλήσεων και του ποσοστού καθαρού κέρδους.

Κεφάλαιο 7: Αποτελέσματα ανάλυσης με αριθμοδείκτες

Αποτελέσματα για την οικονομική χρήση του έτους 2008 έως 2012

1. Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας
2. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού
3. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων
4. Αριθμοδείκτης Κάλυψης Τόκων
5. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων
6. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνολικών Απασχολούμενων Κεφαλαίων
7. Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης
8. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού
9. Αριθμοδείκτης Μεικτού Κέρδους
10. Αριθμοδείκτης Καθαρού κέρδους

Αριθμοδείκτες	2008	2009	2010	2011	2012
1	15,29	47,26	60,1	53,39	135,28
2	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
3	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
4	0,31	0,18	0,14	5,64	1,81
5	7,50%	2,74%	4,11%	11,39%	77,00%
6	92,30%	91,00%	90,88%	101,22%	104,80%
7	8,10%	3,00%	5,00%	11,27%	73,00%
8	0,60%	0,25%	0,37%	13,91%	3,76%
9	27,21%	16,08%	12,68%	5,53%	1,77%
10	20,64%	9,00%	13,72%	5,12%	3,76%

Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το μέτρο ρευστότητας μιας επιχείρησης και το περιθώριο ασφαλείας, ώστε αυτή να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων. Όσο πιο προβλέψιμες είναι οι εισροές χρημάτων μιας επιχείρησης τόσο είναι γενικότερα αποδεκτός ένας πιο χαμηλός δείκτης, αν και αυτό είναι συνάρτηση κυρίως του κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση. Στην συγκεκριμένη περίπτωση βλέπουμε ότι κινείται σε υψηλά επίπεδα και το έτος 2009 έως το 2011 με μια μικρή σταθερότητα γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η επιχείρηση μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της αν χρειαστεί με τα χρηματικά της διαθέσιμα.

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Ο εν λόγω αριθμοδείκτης παρέχει ενδείξεις για το πόσο η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις της. Από αυτό φαίνεται αν υπάρχει υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση σε σχέση με το ύψος των πωλήσεών της. Βέβαια, τα στοιχεία αυτού του δείκτη επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τη μέθοδο των αποσβέσεων που ακολουθεί η διοίκηση της εταιρείας, δηλαδή από το αν ακολουθείται πολιτική αυξανόμενης ή σταθερής απόσβεσης. Γενικότερα, όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης αυτός τόσο πιο αποτελεσματικά έχουν χρησιμοποιηθεί τα περιουσιακά της στοιχεία. Στην περίπτωση μας η επιχείρηση διατηρεί μια σταθερή πορεία τα τελευταία 5 έτη προκειμένου να αξιοποιεί τα περιουσιακά της στοιχεία. Όμως είναι χρήσιμο να γίνεται σύγκριση αυτού του δείκτη με τις ισορροπίες του κλάδου.

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων

Ο συγκεκριμένος δείκτης καταδεικνύει αν οι απαιτήσεις μιας επιχείρησης είναι πολύ μεγάλες σε σύγκριση με τις πωλήσεις της. Ανάλογος με την ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων είναι ο χρόνος δέσμευσης των απαιτήσεων. Μεγάλη ταχύτητα στην είσπραξη των απαιτήσεων σημαίνει μικρότερη πιθανότητα ζημιών από επισφαλείς πελάτες και την περίπτωση αυτή η

επιχείρηση το έχει καταφέρει. Διατηρεί την τελευταία πενταετία τον δείκτη σταθερό με αποτέλεσμα να μπορέσει να γνωρίζει τους επισφαλείς πελάτες και να αποτρέψει την μείωση των πωλήσεων. Η παρακολούθηση της τάσης είναι διαχρονικά χρήσιμη για την αξιολόγηση της ποιότητας και της ρευστότητας των απαιτήσεων.

Αριθμοδείκτης Κάλυψης Τόκων

Ο αριθμοδείκτης αυτός φανερώνει τη σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών μιας επιχείρησης και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται μέσα στη χρήση για τα ξένα κεφάλαια. Αποτελεί δηλαδή ένα μέτρο της δανειακής κατάστασής της σε σχέση με τη δυναμικότητά της να επιτυγχάνει κέρδη, καθώς εμφανίζει την ικανότητά της να εξοφλεί τους τόκους των ξένων κεφαλαίων από τα κέρδη της. Την τριετία 2008 έως 2010 εμφανίζει μια μικρή αλλά όχι αρνητική αδυναμία να εξοφλεί τους τόκους. Όμως το έτος 2011 και 2012 η επιχείρηση δεν αντιμετωπίζει κανένα πρόβλημα στην αποπληρωμή των τόκων της και εξαλείφει κάθε κίνδυνο αδυναμίας να καλύψει τις υποχρεώσεις της.

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα της επιχείρησης την τελευταία πενταετία και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος από τη χρήση των κεφαλαίων του μετόχου. Με άλλα λόγια, μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία τα κεφάλαια των φορέων της επιχείρησης απασχολούνται σε αυτήν. Αποτελεί τον βασικό δείκτη τον οποίο η διοίκηση της εταιρίας στην συγκεκριμένη περίπτωση τον προβάλλει με τον πιο επιφανή τρόπο στον ετήσιο απολογισμό χρήσης.

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνολικών Απασχολούμενων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την κερδοφόρα δυναμικότητα του συνόλου των απασχολούμενων στην επιχείρηση κεφαλαίων (ιδίων + ξένων) και μπορεί να υπολογιστεί είτε για το σύνολο μιας επιχείρησης είτε για τμήματα αυτής. Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι πολύ σημαντικός για την μέτρηση της

αποδοτικότητας μιας επιχείρησης γιατί:

1. Ένας χαμηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας του συνόλου απασχολούμενων κεφαλαίων μπορεί εύκολα να μηδενιστεί, σε περίπτωση που η επιχείρηση αντιμετωπίσει περίοδο κρίσεως.
2. Αν ο αριθμοδείκτης αυτός είναι χαμηλότερος από το κόστος των δανειακών κεφαλαίων, τυχόν αύξηση αυτών θα μειώσει τα κατά μετοχή κέρδη της επιχείρησης, εκτός αν τα νέα δανειακά κεφάλαια χρησιμοποιηθούν σε τομείς όπου η αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων σε αυτούς κεφαλαίων είναι υψηλότερη από τη μέση αποδοτικότητα των συνολικών κεφαλαίων της επιχείρησης.
3. Ένας μόνιμα χαμηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων ενός ή περισσοτέρων τμημάτων μιας επιχείρησης, παρέχει ένδειξη για ενδεχόμενη διακοπή της δραστηριότητας τους, αν φυσικά αυτά δεν αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της όλης επιχείρησης.
4. Ο υπολογισμός της αποδοτικότητας του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων, αποτελεί, κατά κάποιο τρόπο, οδηγό στις περιπτώσεις που η επιχείρηση πρόκειται να προβεί σε εξαγορά κάποιας άλλης ή άλλων επιχειρήσεων ή να αναλάβει νέες δραστηριότητες όπως στην περίπτωση του έτους 2012 όπου η επιχείρηση εξαγόρασε την EUROBANK.

Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης

Με τον εν λόγω δείκτη παρατηρούμε την επίδραση που ασκεί η χρησιμοποίηση των δανειακών κεφαλαίων στην αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας. Ανάλογα με το επίπεδο του δείκτη μεγαλύτερος, ίσος ή μικρότερος της μονάδας, η επίδραση από τη χρήση ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της επιχείρησης είναι αντίστοιχα θετική και επωφελής, μηδενική ή αρνητική. Αρνητική είναι για τα έτη 2008, 2009, 2010 με πολύ καλή πορεία το 2011 και μικρή πτώση το 2012 χωρίς όμως να είναι αρνητική.

Πιο συγκεκριμένα, όταν ο αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης είναι μεγαλύτερος της μονάδας τότε η επίδραση από την χρήση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της είναι θετική και επωφελής για αυτήν. Στην περίπτωση που ο δείκτης ισούται με τη μονάδα, τότε η επίδραση των ξένων

κεφαλαίων στα κέρδη της είναι μηδενική και δεν υπάρχει οικονομική ωφέλεια για την επιχείρηση. Τέλος, όταν ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας, τότε η επίδραση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της επιχείρησης είναι αρνητική και η επιχείρηση δανείζεται με επαχθείς όρους. Αυτό συμβαίνει στις περιπτώσεις υπερδανεισμού, που ο περεταίρω δανεισμός είναι επιζήμιος για την επιχείρηση.

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μετράει την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης και επιτρέπει την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της. Ο δείκτης φανερώνει την ικανότητά της να μπορεί να επιζήσει οικονομικά και να προσελκύσει κεφάλαια που προσφέρονται για επένδυση, «ανταμείβοντάς» τα ανάλογα. Στην περίπτωση μας ο δείκτης αυτός αντανακλά την μη ικανότητα της διοίκησης να χρησιμοποιεί τους οικονομικούς πόρους της για να δημιουργεί καθαρά κέρδη.

Αριθμοδείκτης Μεικτού Κέρδους

Ο δείκτης μας δείχνει το πόσο επικερδής είναι μια επιχείρηση από την πώληση των προϊόντων της. Παρά το γεγονός ότι τα τρία πρώτα έτη σημειώνεται σημαντική πτώση του δείκτη, παρατηρείται αυξητική τάση για τα επόμενα 2 έτη. Αυτό σημαίνει πως η διοίκηση της επιχείρησης έχει την ικανότητα να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές. Η αύξηση όμως αυτή είναι προσωρινή αφού τον τελευταίο χρόνο σημειώνεται ξανά μια σημαντική μείωση του δείκτη, η οποία δείχνει όχι πετυχημένη πολιτική διοίκησης στον τομέα των αγορών και των πωλήσεων. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα στασιμότητα στις πωλήσεις δηλαδή να μην πραγματοποιούνται αγορές σε μεγάλες ποσότητες.

Αριθμοδείκτης Καθαρού κέρδους

Ο δείκτης αυτός μας δείχνει το κέρδος που επιτυγχάνεται από τις λειτουργικές δραστηριότητες (πωλήσεις) της επιχείρησης. Επομένως όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. Αν εξαιρέσουμε λοιπόν μια προσωρινή πτώση που παρουσιάζεται στα τελευταία δύο χρόνια, ο δείκτης

είχε μια ανοδική πορεία, η οποία αποτελεί θετική ένδειξη ότι η επιχείρηση ήταν επικερδής.

Κεφάλαιο 8: Προβλήματα

1. Η τιμή της μετοχής είναι φτηνότερη από ένα μπουκάλι εμφιαλωμένο νερό (τιμή 0,699 ευρώ), που δεν την κάνει καθόλου ανταγωνιστική σε Εθνικό και διεθνές επίπεδο. Στην ουσία χωρίς μεγάλα κεφάλαια στα σπλάχνα της, είναι πλέον μία τράπεζα φάντασμα που ζει με τα "δανεικά" και αγύριστα, δώρα των κυβερνήσεων, που με χαράτσια απομυζούν από τους Έλληνες φορολογούμενους. Αρκετές επιχειρήσεις (μικρές και μεγάλες) δε δέχονται τις πιστωτικές κάρτες ,αγορών της Εθνικής, δείχνοντας τις προθέσεις τους να μην έχουν δοσοληψίες μαζί της. Τελευταία μεγάλη επιχείρηση στη λίστα, προστέθηκε το Πλαίσιο.

2. Υψηλότερα επιτόκια καταθέσεων άρχισε να προσφέρει τελευταία η Εθνική Τράπεζα, αναζητώντας τη «χαμένη» ρευστότητα που προήλθε από τη μείωση των καταθέσεων νοικοκυριών και επιχειρήσεων μέσα σε ένα οκτάμηνο, εξαιτίας της φυγής κεφαλαίων στο εξωτερικό, αλλά και από το ότι ένα μεγάλο μέρος από τις αποταμιεύσεις χρησιμοποιείται για την αποπληρωμή άμεσων αναγκών επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Μέσα στο 2011 προχώρησαν σε νέες αυξήσεις στα επιτόκια καταθέσεων, καθώς βασικό μέλημά τους είναι να διατηρήσουν τα υπόλοιπα καταθέσεων και να προσελκύσουν νέα κεφάλαια. Μάλιστα, επιβραβεύοντας την αποταμίευση, προσφέρουν υψηλά επιτόκια της τάξης του 4,90% ακόμα και στους απλούς αποταμιευτικούς λογαριασμούς.

3. Θλιβερή πρωτιά για τους δανειολήπτες συνεχίζουν να κατέχουν οι ελληνικές τράπεζες, καθώς χρεώνουν το χρήμα πολύ ακριβότερα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος, η διαφορά των επιτοκίων ανάμεσα στις ελληνικές τράπεζες και σε αυτές της ευρωζώνης ξεπερνά ακόμα και το 5%, καθώς οι πελάτες των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων πληρώνουν τσουχτερά επιτόκια σε στεγαστικά, καταναλωτικά δάνεια αλλά και πιστωτικές κάρτες. Ενδεικτικό

είναι, ότι στο πλαστικό χρήμα αλλά και τα ανοιχτά δάνεια, το μέσο επιτόκιο στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο διαμορφώθηκε στο 14,31%, έναντι 9,30% του μέσου όρου στην ευρωζώνη. Η διαφορά, δηλαδή, ξεπερνά τις 5 ποσοστιαίες μονάδες. Αντίστοιχα, στα στεγαστικά δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο, οι Έλληνες πληρώνουν κατά μέσο όρο επιτόκιο 3,19%, έναντι 2,81% για την ευρωζώνη, ενώ ακόμα μεγαλύτερο είναι το καπέλο στα σταθερά στεγαστικά δάνεια, όπου το κόστος του χρήματος είναι 4,75% για την Ελλάδα έναντι 4,05% για την ευρωζώνη. Επιπλέον, ενώ τα επιτόκια των δανείων έμειναν ουσιαστικά αμετάβλητα ή και ανέβηκαν τον τελευταίο μήνα, συνεχίστηκε η βουτιά στις καταθέσεις. Ενδεικτικό είναι ότι στις καταθέσεις προθεσμίας το επιτόκιο έπεσε στο 2,08% έναντι 2,24% έναν μήνα πριν, ενώ στο ταμιευτήριο, το μέσο επιτόκιο μειώθηκε στο 0,48% έναντι 0,50% τον προηγούμενο μήνα. Έτσι προκειμένου να χάσουν προσφέρουν ρύθμιση των χρεών, των δανείων και των καθυστερημένων οφειλών.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η σύσταση μιας εταιρίας σε μια χώρα αποτελεί θετικό σημάδι για την οικονομία της από την στιγμή που η σύσταση μιας επιχείρησης σημαίνει καινούριες επενδύσεις, καινούριες θέσεις εργασίας και ίσως προσέλκυση ακόμα και ξένων κεφαλαίων. Χαρακτηριστικό είναι ότι όταν σε χώρα δραστηριοποιούνται πολλές επιχειρήσεις τότε αυτή η χώρα θεωρείται ανεπτυγμένη και η οικονομία της λειτουργεί με βάση την ελεύθερη αγορά και τον θεμιτό ανταγωνισμό. Για αυτό το λόγο, είναι απαραίτητη η παροχή κάποιων κινήτρων από πλευράς της κυβέρνησης, οποιασδήποτε χώρας, για την σύσταση επιχειρήσεων. Η γραφειοκρατία και ο υψηλός φορολογικός συντελεστής προφανώς δεν θεωρούνται ορισμένα από τα επιθυμητά μέτρα αλλά η ολοκλήρωση της διαδικασίας με όσο το δυνατόν λιγότερα έγγραφα και ο μειωμένος φορολογικός συντελεστής ειδικά σε σύγκριση με άλλες χώρες. Από τη στιγμή όμως που θα δημιουργηθεί μια επιχείρηση η λειτουργία της δεν είναι εύκολη υπόθεση. Χρειάζεται συνεχή έλεγχο τόσο της παραγωγικής διαδικασίας όσο και της οικονομικής της πορείας. Ένας από τους κινδύνους που διατρέχει η επιχείρηση είναι αυτός της απαξίωσης των προϊόντων που παρέχει αν έχουν αλλάξει οι καταναλωτικές συνήθειες των πελατών της ή αν δημιουργηθεί ένα καλύτερο προϊόν από κάποια άλλη εταιρία. Μπορεί να αποφύγει έναν τέτοιο κίνδυνο μόνο με τον συστηματικό έλεγχο τόσο της επιχείρησης όσο και της αγοράς έτσι ώστε να εντοπίσει εγκαίρως τα σημάδια και να μπορέσει να προσαρμοστεί στις καινούριες τάσεις. Ένα χρήσιμο εργαλείο σε μια τέτοια διαδικασία είναι η SWOT ανάλυση, η οποία παρέχει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να εντοπίσει τις δυνάμεις της και τις αδυναμίες της, τις ευκαιρίες και τις απειλές του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση από την άλλη, δίνει την δυνατότητα στην επιχείρηση να εντοπίσει πιθανά προβλήματα της επιχείρησης από την οικονομική οπτική γωνία. Προφανώς, αν μια επιχείρηση δεν πηγαίνει καλά, η κατάστασή της αποτυπώνεται στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

Μια ανάλυση που ως πρωτογενή πηγή πληροφοριών έχει αυτές τις καταστάσεις, αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για τη σωστή λειτουργία της επιχείρησης αλλά και όχι μόνο.

Μέσα από τις συγκριτικές καταστάσεις, τις καταστάσεις κοινού μεγέθους, τις καταστάσεις ποσοστών τάσης, τους αριθμοδείκτες, τον προσδιορισμό του κεφαλαίου κίνησης, τις προβλέψεις, τις εφαρμογές μοντέλων πρόβλεψης χρηματοοικονομικής δυσπραγίας αλλά προπάντων η σωστή ανάλυσή τους η επιχείρηση μπορεί να εντοπίσει τις κακοτοπιές και να βρει σωστές, εφαρμόσιμες και γρήγορες λύσεις σε ήδη υπάρχουσα, πιθανά και μελλοντικά προβλήματα. Για την ολοκλήρωση της ανάλυσης απαραίτητη διαδικασία είναι η σύγκριση των παραπάνω αποτελεσμάτων με ίδια αποτελέσματα μια ανταγωνίστριας επιχείρησης και με αυτά του κλάδου στον οποίο ανήκει.

Για να γίνουν περισσότερο κατανοητά τα παραπάνω επιλέχθηκε να εφαρμοσθούν όλα αυτά τα μέσα μιας χρηματοοικονομικής ανάλυσης στην Εθνική Τράπεζα Ελλάδος. Η ανάλυση βασίστηκε κυρίως σε χρηματοοικονομικές καταστάσεις που βρέθηκαν από τα φύλλα κυβερνήσεως. Τα αποτελέσματα της εφαρμογής αυτής ήταν ότι σε γενικές γραμμές η επιχείρηση πηγαίνει αρκετά ικανοποιητικά, ειδικά μέσα σε ένα δυσμενές οικονομικό περιβάλλον (οικονομική κρίση κλπ.). Φυσικά, υπάρχουν κάποια σημεία που θα πρέπει να δώσει η διοίκηση ιδιαίτερη προσοχή. Για παράδειγμα, η επιχείρησή μας διαθέτει μικρό κεφάλαιο κίνησης . Αυτό σημαίνει ότι τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να μην επαρκούν για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Τα αίτια που μπορεί να έχουν οδηγήσει την επιχείρηση σε τέτοια κατάσταση μπορεί να είναι είτε τα ελάχιστα κυκλοφορούντα περιουσιακά της στοιχεία είτε οι αυξημένες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Αυτό που προτείνεται είναι η μείωση (όσο το δυνατόν γρηγορότερα) των υποχρεώσεων της επιχείρησης πιθανότατα μέσα από την παρακράτηση κερδών για την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της. Πράγμα το οποίο κάνει πολύ καλά η επιχείρηση τα τελευταία δύο έτη.

Όσον αφορά τους δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας τόσο των απαιτήσεων όσο και των αποθεμάτων κρίνεται ικανοποιητική χωρίς να πρέπει να διορθώσει

κάποιο πρόβλημα η επιχείρηση καθώς εμφανίζει σταθερότητα τα τελευταία πέντε έτη. Αυτό που ίσως πρέπει να διορθώσει είναι το περιθώριο κέρδους της το οποίο είναι ιδιαίτερα χαμηλό τα δύο τελευταία έτη. Μέσα από το δείκτη του καθαρού κέρδους μπορεί να ειπωθεί ότι η επιχείρηση παρουσιάζει ένα υψηλό κόστος πωληθέντων. Αυτό μπορεί να αποτελεί κομμάτι της στρατηγικής της επιχείρησης για να διασφαλίσει την ποιότητά της. Όταν όμως η ανταγωνίστρια επιχείρηση, η οποία παρουσιάζει και παράγει ίδιας ποιότητας με την εξεταζόμενη σημαίνει ότι θα πρέπει η επιχείρηση να επανεξετάσει τους προμηθευτές της και τα άτομα που την προμηθεύουν με την πρώτη ύλη. Αυτό που προτείνεται είναι να γίνει μια έρευνα αγοράς για να βρεθούν προμηθευτές με καλή ποιότητα αλλά σε χαμηλότερη τιμή. Μια άλλη λύση είναι να αυξήσει τις τιμές των προϊόντων της, η οποία όμως δεν προτείνεται γιατί μπορεί να έχει άμεση συνέπεια στην μείωση των πωλήσεών της (σε συνολικές μονάδες) από τη στιγμή που οι ανταγωνιστές της παρέχουν τα ίδια προϊόντα σε χαμηλότερες τιμές.

Αξιοσημείωτο είναι ότι αν και η πρόβλεψη της επιχείρησης βασίζεται μόνο μέσα από την εμπειρία, πλησιάζει σε τιμές την πρόβλεψη που γίνεται με την επιστημονική μέθοδο της γραμμικής παλινδρόμησης. Μπορεί να αναφερθεί ότι η εμπειρία είναι σημαντική αλλά κρίνεται απαραίτητη και η χρήση κάποιων ποσοτικών μεθόδων που θα μπορέσουν να δώσουν μια πιο ακριβή πρόβλεψη των πωλήσεων και κατά συνέπεια των αναγκών σε πρώτες ύλες, εργατικό προσωπικό και δεσμευμένων κεφαλαίων στην διαδικασία παραγωγής.

Από την όσο άνω ανάλυση προκύπτει ότι η εταιρία έχει τις προϋποθέσεις και τη χρηματοοικονομική βάση για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που προκύπτουν από την καθημερινή της λειτουργία αλλά και από ιδιάζουσες συνθήκες, από όλα αυτά θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη σημασία στη ρευστότητα του σημερινού οικονομικού περιβάλλοντος και να αποκτήσει μεγαλύτερη ελαστικότητα ώστε να μπορεί να αντιδράσει πιο άμεσα στις εκάστοτε συνθήκες που μπορεί να προκύψουν. Αυτό που θα πρέπει να προσεχθεί από πλευράς της επιχείρησης είναι να μην αλλοιωθεί η ποιότητα στην προσπάθεια μείωσης του κόστους πωληθέντων. Η ποιότητα είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας. Τέλος, η

επιχείρηση θα πρέπει να είναι σε μια συνεχή εγρήγορση όσο αφορά τις τεχνολογικές εξελίξεις. Θα πρέπει να ενημερώνεται για καινούρια μηχανήματα και να μην φοβάται να κάνει νέες επενδύσεις πάντα με την κατάλληλη χρηματοδότηση. Οι νέες επενδύσεις είναι σχεδόν πάντα απαραίτητες για να είναι μια επιχείρηση ενεργή μέσα στην αγορά και να μην χάνει το μερίδιο αγοράς της, με την προϋπόθεση βέβαια ότι η επιχείρηση είναι κερδοφόρα και δεν υπάρχει μια γενικότερη οικονομική κρίση στην αγορά. Πρέπει επίσης να τονισθεί ότι τις καινούριες αυτές επενδύσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν από διάφορα προγράμματα ενίσχυσης των επιχειρήσεων όπως από τον ΟΑΕΔ ή ακόμα και μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Χιλιάδες €	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 1η Ιανουαρίου έως 31.12.2009	31.12.2008	Από 1η Ιανουαρίου έως 31.12.2009	31.12.2008
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	4.252.854	4.145.395	2.073.721	1.959.249
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (μετά από προβλέψεις)	3.707.911	2.490.064	5.881.701	5.202.048
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	4.066.059	2.190.604	3.003.966	1.717.902
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.875.851	1.590.320	1.670.914	1.303.708
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	74.752.545	69.897.602	58.129.698	53.440.200
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	16.315.150	12.909.576	9.892.407	10.066.441
Ακίνητα επενδύσεων	164.895	148.073	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-	8.064.609	7.149.862
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	42.680	55.683	27.631	6.921
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.486.943	2.473.994	124.854	111.285
Ενσώματα πάγια στοιχεία	2.099.152	1.982.768	381.642	986.405
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	174.218	258.819	82.094	173.947
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	805.960	707.721	-	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	189.481	113.903	189.481	113.903
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.460.484	2.241.827	1.697.746	1.587.984
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	116.893	-	-
Σύνολο ενεργητικού	113.394.183	101.323.242	91.220.464	83.819.855
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	21.643.338	14.840.030	18.390.685	13.801.415
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.329.164	1.567.815	1.204.621	1.426.951
Υποχρεώσεις προς πελάτες	71.194.471	67.656.948	58.081.167	56.291.053
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.859.699	1.813.678	1.485.109	-
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.224.973	1.922.873	1.209.377	3.874.881
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.581.323	2.266.256	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	137.336	104.443	-	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	245.301	230.747	134.284	108.057
Φόρος εισοδήματος	74.924	12.428	60.497	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	3.276.136	2.632.114	2.430.563	1.883.712
Στοιχεία παθητικού προοριζόμενα προς πώληση	-	8.856	-	-
Σύνολο παθητικού	103.566.665	93.056.188	82.996.303	77.386.069
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Μετοχικό κεφάλαιο	3.392.708	2.490.771	3.392.708	2.490.771
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	3.335.881	2.682.050	3.335.881	2.682.050
Μείον: Ίδιες μετοχές	(10.626)	(145.277)	-	(145.277)
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	1.735.487	944.063	1.495.572	1.406.242
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	8.453.450	5.971.607	8.224.161	6.433.786
Δικαιώματα μειοψηφίας	857.376	842.408	-	-
Προνομιούχοι τίτλοι	516.692	1.453.039	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και δικαιωμάτων μειοψηφίας	9.827.518	8.267.054	8.224.161	6.433.786
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	113.394.183	101.323.242	91.220.464	83.819.855

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Χιλιάδες €	Όμιλος Από 1η Ιανουαρίου έως		Τράπεζα Από 1η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6.551.829	6.941.418	3.677.056	4.065.836
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(2.611.540)	(3.361.884)	(1.445.996)	(2.018.256)
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.940.289	3.579.534	2.231.060	2.047.580
Έσοδα προμηθειών	741.733	841.252	306.465	307.689
Έξοδα προμηθειών	(55.319)	(69.183)	(27.027)	(28.402)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	686.414	772.069	279.438	279.287
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	936.091	713.441	-	-
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(840.539)	(590.561)	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	95.552	122.880	-	-
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	428.415	427.289	197.413	24.725
Καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα)	(73.575)	24.059	(71.629)	1.795
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	5.077.095	4.925.831	2.636.282	2.353.387
Δαπάνες προσωπικού	(1.577.474)	(1.447.667)	(995.114)	(885.102)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(725.032)	(771.742)	(338.872)	(338.656)
Αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων στοιχείων	(197.842)	(163.499)	(105.581)	(75.957)
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων	(24.071)	(27.406)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μειοψηφίας	(5.556)	(11.940)	(5.556)	(11.940)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(1.295.172)	(537.631)	(787.532)	(408.558)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	117	(28.932)	-	-
Κέρδη προ φόρων	1.252.065	1.937.014	403.627	633.174
Έκτακτη εισφορά κοινωνικής αλληλεγγύης	(47.736)	-	(45.669)	-
Φόροι	(240.984)	(352.071)	(132.973)	(152.868)
Καθαρά κέρδη	963.345	1.584.943	224.985	480.306
480.306				
Αναλογούντα σε:				
Μετόχους της μειοψηφίας	40.777	38.931	-	-
Μετόχους της Τράπεζας	922.568	1.546.012	224.985	480.306
Κέρδη ανά μετοχή				
Κέρδη ανά μετοχή (Ε)-Βασικά	1,48	2,71	0,32	0,84
Κέρδη ανά μετοχή (Ε)-Προσαρμοσμένα	1,48	2,70	0,32	0,84

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Χιλιάδες €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	4.082.153	7.530.483	1.566.583	5.069.505
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.635.846	3.321.454	8.026.009	7.091.089
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.682.655	1.723.112	2.457.257	1.082.292
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.748.757	1.731.192	2.923.318	1.542.961
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	71.496.221	77.261.870	52.891.237	58.242.991
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	10.688.441	20.367.387	7.163.770	12.044.649
Ακίνητα επενδύσεων	274.470	213.180	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-	8.460.927	8.415.877
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	42.484	39.246	5.803	7.298
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.136.821	2.560.197	128.953	140.807
Ενσώματα πάγια στοιχεία	2.022.676	2.070.446	353.093	388.104
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	1.309.609	470.701	1.000.326	366.168
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	700.638	822.066	-	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	242.359	136.667	242.359	136.667
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.786.346	2.474.719	2.067.402	1.755.936
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	20.513	21.885	20.513	20.513
Σύνολο ενεργητικού	106.869.989	120.744.605	87.307.550	96.304.857
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	34.108.238	29.898.696	33.870.863	28.869.460
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.469.460	1.790.556	3.940.485	1.404.051
Υποχρεώσεις προς πελάτες	59.543.640	68.039.037	44.025.167	52.471.008
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.727.864	2.370.303	1.059.297	2.103.771
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.712.074	2.061.773	984.671	1.078.098
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.685.450	2.834.752	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	62.674	119.016	-	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	275.936	152.012	208.891	79.887
Φόρος εισοδήματος	52.040	76.091	-	21.925
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.485.630	2.497.016	4.283.692	1.496.537
Σύνολο παθητικού	107.123.006	109.839.252	88.373.066	87.524.737
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Μετοχικό κεφάλαιο	6.137.952	5.137.952	6.137.952	5.137.952
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	3.326.063	3.327.740	3.324.623	3.326.321
Μείον: Ίδιες μετοχές	(110)	(4.901)	-	-
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	(10.187.022)	1.194.109	(10.528.091)	315.847
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	(723.117)	9.654.900	(1.065.516)	8.780.120
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	83.641	834.693	-	-
Προνομιούχοι τίτλοι	386.459	415.760	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(253.017)	10.905.353	(1.065.516)	8.780.120
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	106.869.989	120.744.605	87.307.550	96.304.857

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Χιλιάδες €	Όμιλος Από 1.1 έως		Τράπεζα Από 1.1 έως	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6.586.518	6.402.037	3.765.458	3.508.362
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(2.743.710)	(2.254.080)	(1.435.677)	(1.079.585)
	Καθαρά έσοδα από τόκους		3.842.808	4.147.957
	2.329.781	2.428.777		
Έσοδα προμηθειών	706.628	710.084	235.781	274.348
Έξοδα προμηθειών	(212.779)	(100.159)	(191.654)	(73.381)
	Καθαρά έσοδα από προμήθειες			493.849
	609.925		44.127	200.967
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	789.157	967.007	-	-
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(642.438)	(891.159)	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	146.719	75.848	-	-
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(27.719)	(138.308)	(33.073)	(387.382)
Καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα)	(83.697)	(55.946)	(33.932)	(130.113)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	4.371.960	4.639.476	2.306.903	2.112.249
Δαπάνες προσωπικού	(1.616.424)	(1.530.459)	(1.036.593)	(931.800)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(721.430)	(781.832)	(345.573)	(368.627)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων	(202.869)	(199.818)	(90.427)	(87.277)
Αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων	(23.362)	(27.442)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	(6.892)	(13.566)	(6.892)	(13.566)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(3.439.026)	(1.450.327)	(3.407.844)	(1.044.586)
Απομείωση αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	(11.783.256)	-	(10.555.139)	-
Αναλογία κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	1.179	1.598	-	-
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(13.420.120)	637.630	(13.135.565)	(333.607)
Έκτακτη εισφορά κοινωνικής αλληλεγγύης και μη συμψηφιζόμενος φόρος	-	(79.101)	-	(74.900)
Φόροι	1.095.236	(118.105)	990.817	47.655
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) περιόδου	(12.324.884)	440.424	(12.144.748)	(360.852)
Αναλογούντα σε:				
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	19.148	34.902	-	-
Μετόχους της Τράπεζας	(12.344.032)	405.522	(12.144.748)	(360.852)
Κέρδη (ζημιές) ανά μετοχή – Βασικά και Προσαρμοσμένα	€(12,93)	€0,46	€(12,70)	€(0,57)

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

31 Δεκεμβρίου 2012

Χιλιάδες €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	17	4.499.849	4.082.153	1.212.519	1.566.583
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	18	4.318.193	4.635.846	4.195.414	8.026.009
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	19	5.429.325	2.682.655	5.005.813	2.457.257
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	20	3.693.023	3.610.701	3.380.454	2.785.262
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	21	69.135.388	71.496.221	46.999.623	52.891.237
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	22	8.315.366	10.688.441	4.539.637	7.163.770
Ακίνητα επενδύσεων	23	280.388	274.470	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	45	-	-	8.906.875	8.460.927
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	24	158.649	42.484	6.716	5.803
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	25	2.137.732	2.136.821	133.911	128.953
Ενσώματα πάγια στοιχεία	26	1.968.722	2.022.676	330.819	353.093
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	27	1.297.936	1.309.609	1.085.038	1.000.326
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	28	635.912	700.638	-	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	-	371.419	242.359	339.996	242.359
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	29	2.556.871	2.806.859	1.802.667	2.087.915
Σύνολο ενεργητικού		104.798.773	106.731.933	77.939.482	87.169.494
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	30	33.972.333	34.108.238	33.287.156	33.870.863
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	20	4.770.211	4.331.404	4.373.082	3.802.429
Υποχρεώσεις προς πελάτες	31	58.721.940	59.543.640	40.908.040	44.025.167
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	32	2.385.354	1.727.864	600.066	1.059.297
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	33	1.386.149	1.712.074	205.152	984.671
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	34	2.460.132	2.685.450	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	27	84.099	62.674	-	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	12	229.846	275.936	192.797	208.891
Φόρος εισοδήματος	-	47.815	52.040	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	35	2.628.457	2.485.630	2.167.783	4.283.692
Σύνολο παθητικού		106.686.336	106.984.950	81.734.076	88.235.010
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	37	6.137.952	6.137.952	6.137.952	6.137.952
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	37	3.326.063	3.326.063	3.324.623	3.324.623
Μείον: Ύδρες μετοχές	37	(23)	(110)	-	-
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	39	(11.593.487)	(10.187.022)	(13.257.169)	(10.528.091)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		(2.129.495)	(723.117)	(3.794.594)	(1.065.516)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	40	70.139	83.641	-	-
Προναμιούχοι τίτλοι	41	171.793	386.459	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		(1.887.563)	(253.017)	(3.794.594)	(1.065.516)
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		104.798.773	106.731.933	77.939.482	87.169.494

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012

Χιλιάδες €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1.1 έως 31.12.2012	31.12.2011	Από 1.1. έως 31.12.2012	31.12.2011
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		6.230.352	6.586.518	3.079.607	3.765.458
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(2.865.208)	(2.743.710)	(1.411.607)	(1.435.677)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	3.365.144	3.842.808	1.668.000	2.329.781
Έσοδα προμηθειών		776.333	706.628	231.457	235.781
Έξοδα προμηθειών		(281.489)	(212.779)	(264.683)	(191.654)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	7	494.844	493.849	(33.226)	44.127
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		695.400	789.157	-	-
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		(564.225)	(642.438)	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	8	131.175	146.719	-	-
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	9	(430.943)	(27.719)	(687.243)	(33.073)
Καθαρά λοιπά έξοδα	10	(32.912)	(83.697)	(108.004)	(33.932)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		3.527.308	4.371.960	839.527	2.306.903
Δαπάνες προσωπικού	11	(1.392.879)	(1.616.424)	(802.341)	(1.036.593)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	13	(733.102)	(721.430)	(319.213)	(345.573)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων		(209.234)	(202.869)	(91.826)	(90.427)
Αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων		(21.919)	(23.362)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιομάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών		(5.341)	(6.892)	(5.341)	(6.892)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	14	(2.966.372)	(3.439.026)	(2.482.779)	(3.407.844)
Απομείωση αξίας ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	14	(186.628)	(11.783.256)	(162.691)	(10.555.139)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	24	2.230	1.179	-	-
Ζημίες προ φόρων		(1.985.937)	(13.420.120)	(3.024.664)	(13.135.565)
Φόροι	15	(157.724)	1.095.236	89.039	990.817
Ζημίες περιόδου		(2.143.661)	(12.324.884)	(2.935.625)	(12.144.748)
Αναλογούντα σε:					
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		(4.166)	19.148	-	-
Μετόχους της Τράπεζας		(2.139.495)	(12.344.032)	(2.935.625)	(12.144.748)
Ζημίες ανά μετοχή - Βασικές και Προσαρμοσμένες	16	€(2,12)	€(12,93)	€(3,07)	€(12,70)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Ι., ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ Α., ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΡΔΩΝ Α.Ε., ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΜΑΪΟΣ 2006
2. ΜΠΕΡΜΠΕΡΙΔΗ ΤΙΜΟΘΕΟΥ, Η ΛΗΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΤΕΥΧΟΣ 337, ΑΘΗΝΑ 2007
3. ΨΑΡΡΑΣ Ι., ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – 3η ΔΙΑΛΕΞΗ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ, 2006 – 2007
4. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ, ΑΛΕΞΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΑΘΗΝΑ 2008
5. ΑΡΤΙΚΗΣ Π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (Β ΕΚΔΟΣΗ), ΑΘΗΝΑ 2010
6. ΝΙΑΡΧΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ 2004
7. ΜΗΛΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΛΑΠΑΤΣΙΩΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
8. ΞΑΝΘΑΞΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΑΛΕΞΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ, ΑΘΗΝΑ 2006
9. ΞΑΝΘΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ, ΑΘΗΝΑ 2010

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

10. ALTMAN E. (2008), KEYNOTE LECTURE Z-SCORE AND THE PROPABILITY OF DEFAULT: A 40 YEAR PERSPECTIVE, CREDIT AND FINANCIAL RISK MANAGEMENT: 40 YEARS AFTER THE ALTMAN Z-SCORE MODEL AN INTERDISCIPLINARY PERSPECTIVE ON TODAY'S RISK MANAGEMENT, FLORENCE
11. MCGRAW HILL PROFESSIONAL, FINANCIAL ANALYSIS TOOLS AND TECHNIQUES: A GUIDE FOR MANAGERS, 2011

12. TECHNIQUES OF FINANCIAL ANALYSIS: A PRACTICAL GUIDE TO MEASURING BUSINESS PERFORMANCE, EDITION 9, ISBN – 10: 0786311207, 2006

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

13. www.bankofgreece.gr

14. www.nbg.gr

15. www.hba.gr

16. www.elwikipedia.org

17. www.tovima.gr

18. www.specisoft.gr

19. www.hrima.gr

20. www.indeepanalysis.gr